

СІЧЕНЬ ч. 1 1981

JANUARY 1981 No 1

НАШЕ ЖИТТЯ

OUR LIFE

ВИДАЄ СОЮЗ УКРАЇНОК АМЕРИКИ — PUBLISHED BY UNWLA, INC.

НАШЕ ЖИТТЯ

OUR LIFE

P. XXXVIII СІЧЕНЬ 1981

JANUARY 1981

Vol. XXXVIII

ЗМІСТ

І. Сенік. Всім друзям, знайомим і близьким	1
У.Л. Шукати поезій життя	1
І. Гургула. Йорданські солом'яні хрещики з Угнівщини	2
Три знаменні січневі дати	4
Ю. Клен. Попіл імперії (уривки)	4
І. Сенік, М. Горбаль, В. Стус. Поезії	5
Український Музей	6
В. Кривокульський. Во Йордані	8
Боронім Вячеслава Чорновола	10
Бажання С. Караванський. Дружині	11
Л. Лук'яненко. Різдвяне звернення до завзятих атеїстів	12
Тільки між нами і телефоном Л. Калинович	14
О-КА. Родина чи праця?	15
І. Куровицька. Національна Рада Жінок	15
Г. Совачева. Кризь пориви життя	16
Наша обкладинка	18
Подяка. Е. Плужник. Я знаю	19
Вісті з Централі	20
М. Крамарчук. Міжокружна конференція в Ютиці	20
СФУЖО	22
Our Life	24
Вишивка. Вишивана скатерка	27
Харчування. Тістечка з холодильника. Л. Гриців	28
О.К. Медяна хатка	29
Хроніка. Відділи поза Округами	30
Дописи з діяльності Округ	31
Нашим маляткам	34
Посмертні згадки. Замість квітів	36

Головна Управа СУА і Адміністрація Нашого Життя

108 Second Ave.
New York, N. Y. 10003
тел. (212) 533-4646

Our Life Editor Ulana Llubovych
тел. (212) 674-5508

Український Музей

203 Second Ave., New York, N.Y. tel (212) 228-0110

Видає Союз Українок Америки раз у місяць за винятком серпня.

Редактор — Уляна Любович

Редаційна колегія: Світлана Андрушків, Марія Барагура, Лідія Бурачинська, Любов Волинець,

"Розвага — забава" ред. Віра Андрушків.

Мовна редакція — Наталя Лівницька-Холодна.

На обкладинці: Еміль Анціс — світлина: Церква над брамою в Печерській Лаврі.

Cover illustration: Emil Antsis. The church at the Kievo-Pecherska Lavra.

"Second-Class Postage Paid at New York, N. Y. and at additional mailing offices".

© Copyright 1981 Ukrainian National Women's League of America, Inc.
International Copyright Secured — All Rights Reserved
Made in U. S. A.

ГОЛОВНА УПРАВА
СОЮЗУ УКРАЇНОК АМЕРИКИ

ЕКЗЕКУТИВА

Іванна Рожанковська — голова
Олександра Різник — заступниця голови
Люба Волинець — заступниця голови
Христина Навроцька — заступниця голови
Марія Томоруг — заступниця голови
Ірена Чайківська — протоколярна секретарка
Марія Савчак — кореспондентська секретарка
Олександра Кіршак — касирка
Іванна Ратич — фінансова секретарка
Оля Гнатейко - вільний член

РЕФЕРЕНТУРИ

Ірина Кіндрачук — організаційна
Дарія Маркусь — культурно-освітня
Ірина Руснак — музейна — мистецька
Ірина Лончина — виховна
Теодозія Савицька — суспільної опіки
Ірина Качанівська — касирка суспільної опіки стилендїй
Олена Процюк — пресова
... — зв'язки
Люїза Сакс — статутова

КОНТРОЛЬНА КОМІСІЯ

Ольга Муссаковська — голова
Поля Книш — член
Надія Попель — член
Евгенія Новаківська — заступниця
Оксана Микитин — заступниця

ГОЛОВИ ОКРУЖНИХ УПРАВ

Ліда Колодчин — Дітройт
Наталія Даниленко — Філадельфія
Оксана Щурова — Нью Йорк
Іванна Мартинець — Північний Нью Йорк
Ліда Гладка — Нью Джерзі
Ірина Кашубинська — Огайо
Марія Семків — Чикаго
Марія Гижа — Нова Англія
Тетяна Дурбак — Південний Нью Йорк

ПРЕДСТАВНИЦТВА

"НАШОГО ЖИТТЯ"

АНГЛІЯ:

Ukrainian Booksellers, 49 Linden Gardens
Notting Hill Gate, London W.2

АВСТРАЛІЯ: "Library & Book Supply"

16a Prospect St.
Glroy, W9, Victoria
Australia

ФРАНЦІЯ: Daria Melnykovych

c/o N. 7 887 93 de Paris
26 rue de Tercy, Paris 18-2,
France

НІМЕЧЧИНА: Ukrainischer Frauenverband

Haus der Begegnung
8 München 5, Rumfordstr. 21

ШУКАТИ ПОЕЗІЇ ЖИТТЯ

"Від старої приятельки, що в щасті чи в горі, шукала завжди поезії життя".

Так написала Ганна Вікторівна Совачева на розкішно виданій "Енеїді" Котляревського, яку мені подарувала. Була тоді Ганна Вікторівна артисткою мандрівного театру ім. Тобілевича. Пані з коротко підстриженим сивим волоссям і чорними, чи радше карими круглими очима, які не зважаючи на важкі переживання, завжди мали особливо довірливий, щирий вираз і погляд.

Книжка мені сподобалась, як і напис на ній, хоч я, мабуть, не вповні освідомила собі його значення. Мені ж було ..... надцять літ і все довкола мене було поезією. Хоч, не все тоді було таке вже зовсім безжурне у ті часи, перед Другою світовою війною. Але й те грізне, арешти, суди, демонстрації, відвідування в'язнів, все це було сповнене вищої краси — любові до Батьківщини.

Для самої Ганни Вікторівни це, що вона написала, не було вже так званою "золотою думкою", гарним висловом. Цю правду засвідчила вона своїм життям. Ці пошуки поезії, мабуть, дозволили Ганні Вікторівній залишитись на поверхні життя серед повені важких переживань у ранніх роках на еміграції і серед нелегкого життя в мандрівному театрі. Вона, як і інші актори бачила у тих "тарапатах" не тільки зовнішні важкі умовини, але романтику й вдовolenня з того, що несли у різні закутки Галичини красу й культуру живого слова.

Сьогодні, оглядаючись на власні переживання, виразно "бачу, що часто спроможність бачити навіть у горі якусь глибшу його вартість "поезію життя" дає людині можливість пережити його.

Цікаво порівняти реакцію різних людей на подібні ситуації, обставини чи припадки. Кому з них "легше" жити, чи тим хто чітко виміряє всі реальні можливості, перевіряє вигоду, матеріальну користь і доцільність, чи може тим, "іншим", які шукають у всьому, і часто знаходять, крім зовнішніх вартостей, ще й додатковий ореол романтики, чи поезію життя.

Можна мандрувати на високу гору та цінити подвиг, обчислюючи, скільки-то, й скільки метрів висоти нам пощастило подолати. А можна і не зважати на тягар наплечника чи придорожнє каміння, що заваджає нам легко й швидко просуватися вгору, не рахувати подоланих метрів дороги, але бачити перш за все безмірну красу гірської природи, подивляти надтягаючу громовицю, не зважаючи на те, що вона може принести хмаролім і зливний дощ...

Грізний шум потоку можна пережити, як музику, як писав Павло Тичина, а потім тільки, в дружній розмові хвалитися, як то ми зручно й уміло проскочили небезпеку.

Можливо ці приклади спрощують подекуди поняття поезії, романтики, наділі ж настанову шукати романтики чи поезії в тому, що довкола нас, можна розглядати як подив для краси природи і закохання в ній, але відчуття вищих вартостей поза тими, що їх можна зміряти чи зважати.

НАШЕ ЖИТТЯ, СІЧЕНЬ 1981

ІРИНА СЕНИК

ВСІМ ДРУЗЯМ, ЗНАЙОМИМ І БЛИЗЬКИМ МІЙ РІЗДВЯНИЙ ПРИВІТ

Мороз помережав
У півні віконця
Радуйтеся.
Ой, радуйтеся, ясна пані (ясний пане)
Син Божий народився.
    Посипає снігом
    Подвір'ячко Січень
Радуйтеся.
Ой радуйтеся ясна пані (ясний пане)
Син Божий народився.
Святвечірню зірку
Колядує вітер
Радуйтеся
    Ой радуйтеся, ясна пані (ясний пане)
    Син Божий народився.
Ой, зійшли в світлицю
Та всі тріє Царі
Радуйтеся.
    Ой радуйтеся, ясний пане (ясна пані)
    Син Божий народився.
А ми Вам принесли
Замість дарів Волю
Радуйтеся
    Ой радуйтеся, ясний пане (ясна пані)
    Син Божий народився.

Січень 1979 р.

Вчитуючись в твори, зокрема в поезії з-поза в'язничних ґрат, чи Гулагів, загороджених кінчаластим дротом, з-поза незміряних миль тайги, тундри, чи степів непрохідних, в цій поезії ми теж знаходимо образи грізної природи і незмірених людських страждань чи конфліктів, але попри фізичні й моральні терпіння засланців, попадаються потресаючі образи шукання вищої краси і в цьому пеклі на землі, сповнену найглибших внутрішніх переживань, трагічну романтику...

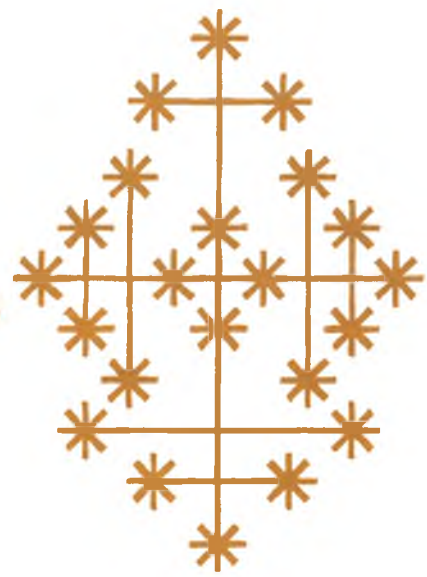
Правдоподібно люди, які вміють і бажають жити тільки реальним життям, змагаючи до того, щоб мати задовільні життєві обставини, які добились гарних успіхів у своїй професійній чи навіть науковій праці, живуть вигідніше. А все ж таки чи не зубожили вони свого життя позбавляючи його поезії й романтики, вдоволячись лише матеріально-побутовими його аспектами?

Гортаючи листки за листками ув'язненої поезії, зразки якої знайдете в цьому числі "Нашого Життя", приходять на думку мушля, яка зранена чи скалічена, творить нечуваної краси й вартости перли...

А ми, задивлені у вигідні умовини життя, можемо пройти побіч краси, добра, можемо загубити здібність бачити і відчутти "в щасті і горі поезію життя".

У. Л.

* Спомини про ті часи друкуються саме в "Нашому Житті"

ІРИНА ГУРГУЛА

ЙОРДАНСЬКІ СОЛОМ'ЯНІ ХРЕЩИКИ З УГНІВЩИНИ

(Передрук з журналу "Наша Батьківщина", Львів, січень 1937 р., чис. 1. стор. 20-22)

В етнографічному відділі музею НТШ є збірка солом'яних хрещиків з Угнівщини, яку зладив і передав до музею інж. Корнило Целевич (у роках: 1929, ч. інв. 20061-2 і 1932, ч. інв. 22400-5 і 22682 (1-2)). Збірка обіймає села: Василів великий, Вербиця, Журавці, Корчів, Корчмин, Остобіж, Піддубці, Тарношин, Ульгівок; зібрано 672 хрещики. Такі хрещики примінують селяни на віконних шибях, де й держать їх від Йордану до Стрітєннє.

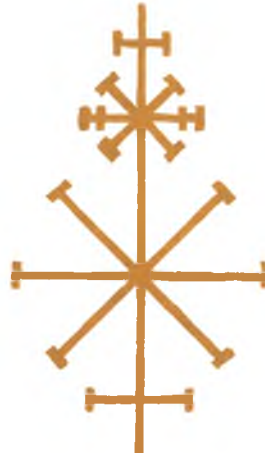
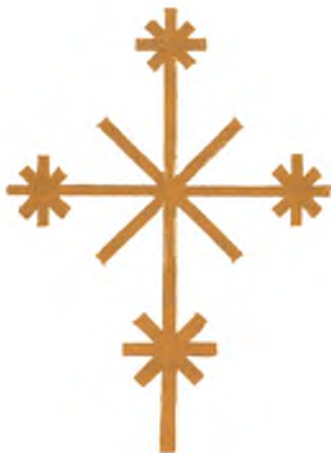
Угнівські хрещики — виконані дуже дбайливо та майстерно; із крихкої солімки або дрібних солом'яних пластинок уложені різнородні фігури тендітної роботи, що дають враження ніжного золотистого філіграну.

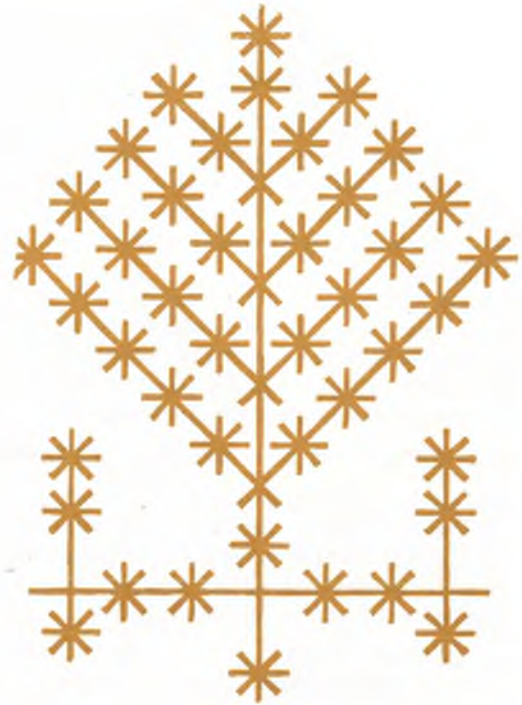
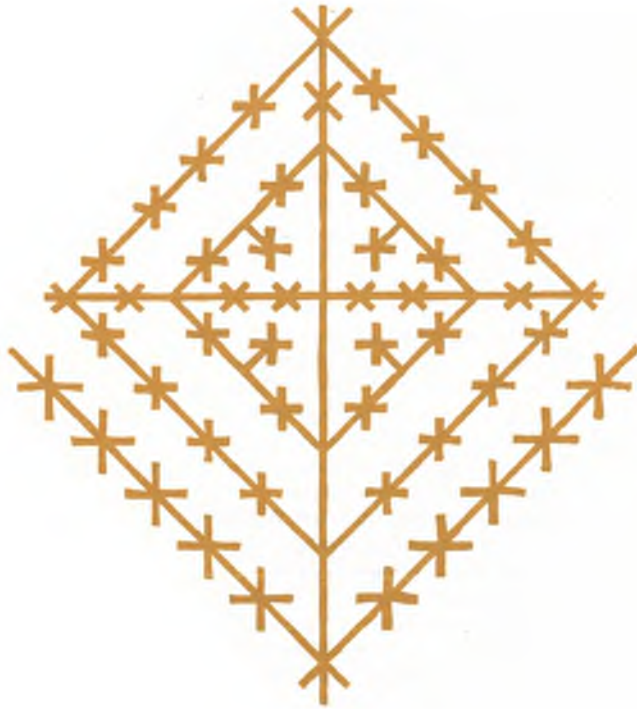
Під оглядом форми можемо вирізнити одно-,

дво- і трираменний хрест, шести- й восьмираменну зізду, трийцю, п'ятираменник, семираменник, чотирикутник, деревце, поодинокую й потрийну галузку. Всі інші форми це вже комбінатії, розвиненнє й перетвореннє цих основних.

Ось хрест із деревцями на кінцях рамен; на перехресті приміщенє велика восьмираменна зірка. Хрест — прикрашений галузкою; обрямлєний чотирикутником. Трийця з галузкою. Семираменник із квіток. Та вже найчастіше виступає комбінатія основного хреста з цілим рядом хрещиків, що приміщуються здовж рамен, на кінцях і разом дають фігуру, уложену з чотирьох, п'ятьох, а то й більше хрестиків. Нєраз розвиток основної форми такий багатий, що схема рисунку, на перший погляд, губиться, а виступає передусім багатство ліній.

Хрещики будьякої форми бувають звичайно

закидані дрібними зірочками, тобто пластинками солімки, схрещеними по дві, три, чотири, а то й п'ять і пересуненими наскрізь через основну соломку. Від того, чи пластинки ці тонші, чи грубші, гладко, скісно, чи зубато повтинані на кінцях, а остаточно й від кількості схрещених пластинок залежить у великій мірі різноманітність хрещиків. Тонкі пластинки надають фігурам особливої легкості й ніжності.

Оригінально вирізняються хрещики з Остобіжа. Вони мають основу з тростинки, а на схрещенні й на кінцях рамен прикраси з обкрученої або чотирьохкутно чи кругло сплетеної, соломки. В порівнянні з хрещиками чисто солом'яними — вони грубші й неподатливі, а в рисунку прозорі й читкі. В колорі дають сполуку бронзової й солом'яно-золотистої барв.

На схрещування пластинок, що прикрашують рамена фігурами, вживають також шувару; тоді хрещик робить враження солом'яно-золотистого із блідо-зеленкавими прикрасами. Спосіб прикрашування рамен хрещика спіралью закрученою пластинкою соломки, при чому такі пластинки схрещуються, дуже нагадує типовий для писанок мотив "павучки", "закрутяхи".

Деякі хрещики дуже нагадують придорожні дерев'яні хрести з дашками, а то й церковні — металеві й дерев'яні. Трапляються часто хрещики зі знаряддям муки — тростиною, молотом, кліщами, драбиною — виконаними дуже вірно. Доволі часто виступає також і форма тризуба. Крім хреста часто є форма трійці, нерозбагато прикрашена. І хрест і трійця є прикметні в Йорданському церковному обряді і народніх звичаях.

Докінчення на обороті

ТРИ ЗНАМЕННІ СІЧНЕВІ ДАТИ

ЮРІЙ КЛЕН

22-ГО СІЧНЯ 1918 р. — ПРОГОЛОШЕННЯ IV УНІВЕРСАЛУ.

"Український Народе! Твоєю силою, волею, словом утворилася на українській землі свобідна Українська Народня Республіка. Од нині Українська Народня Республіка стає самостійною, ні від кого незалежною, вільною, суверенною Державою Українського Народу".

Ті слова лунають у нашій пам'яті наче слова гімну чи молитви, дарма, що між нами уже майже нема тих, хто слухав їх тоді — того 22-го січня 1918 р. Але ці слова які наче початкові кільця в ланцюгу подій тягнуть за собою наступні аж до завершення.

29-ГО СІЧНЯ 1918 р. — БІЙ ПІД КРУТАМИ.

Дата записана кров'ю молоді символ боротьби проти большевицького наступу на столицю. Ця битва — це теж кільце у золотому ланцюгу подій якими народ засвідчував свою самобутність і готовість боротися до загибелі за свободу.

22-ГО СІЧНЯ 1919 р. — АКТ ЗЛУКИ ПРОГОЛОШЕННЯ СОБОРНОСТИ.

Не зважаючи на загрозу з боку ворога, що наближався до столиці проголошено об'єднання всіх українських земель в одну соборну державу.

Акт злуки — це одно кільце в історичному ланцюгу подій. Якби не було цих основних, які проявили волю народу жити самостійним державним життям, не було б дальших. Обов'язком, і справою наступних поколінь дітей, внуків і правнуків творців й учасників січневих подій, творити дальші кільця-огнива в ланцюгу що має нас довести до завершення. Як обов'язком є подбати, щоб пам'ять про ці нелегкі початки не пропала, щоб не покрила її іржа забуття чи зневіри. У сучасному світі інші умовини й засоби боротьби, то одна і незмінна осталася ціль нашої історичного походу: Вільна, Незалежна Соборна Україна.

Докінчення: ЙОРДАНСЬКІ ХРЕЩИКИ

Скрізь в Україні, на свято Йордану виробляють хрещики, але в різних околицях — різні, солом'яні, деревляні, воскові, з пшеничного й житнього тіста, вапна, й застосовують їх на різні лади. Хрестовидно також покрплюють хату й роблять по три хрести димом зі свічок трійці; загальний також звичай вирубувати льодовий хрест на водосвяття й нерідко прибирати його та розмальовувати.

Отже збірка йорданських хрещиків Угнівщини дає оригінальні зразки виробів народнього образного мистецтва, збагачує його відділ у музеї та популяризує мало відомі солом'яні вироби.

ПОПІЛ ІМПЕРІЇ

УРИВКИ

Але з того занепаду й руїни зринає, начебто з космічних млавин, вже видиво нової України, потужнішої ніж за давніх-давен. Державний корабель нап'яв вітрила. Старі, припалі пилом заповіти Романа Галицького і Данила знов перелистує дніпрянський вітер. У Києві гудуть потужно дзвони в Михайлівськiм і у Святій Софії. Столиця в повені тих звуків тоне, і дійсністю стає, що жило в мрії. Там, над простором древнього майдана слова урочисті універсала дзвенять і розчакловують Богдана, якого туга в камінь вчарувала. Проголосили Славу Україні і многі, многі літа сили й росту. У прапорів тихенькім шарудінні виразно чути кожен серця постук. Угору линууть звуки «Заповіту», схилляється ввесь натовп на коліна. Судилось буйним степом половіти тобі в віках минулих, Україно. Благословись тепер скоряти шторми і мармур негіддатливий тесати, в устоєні, тверді, несхитні форми навчись державну бронзу відливати!

* * *

На Україні мов Великдень ясний. Там сонце вже ніколи не загасне. Летять пісні з дніпрянських берегів в Херсон, Одесу, Львів. Свята Софія землі вже збирає і України дві в одну єднає. По всіх містах, немов весняний шал, гуде універсал. В старому Києві централить Рада. Та це ж розпочала Шехерезада, в надхмарне царство кинувши місток, одну з своїх казок.

* * *

Та йде лиха пора, під Крутами лягла вже буйна молодь. Немов течуть по снігу чорні смоли, пливе, згуртована в людські стада, нестримана орда, іде, іде від Ніжена на Київ, вже розповзлась патьоками помийв. Захоплено Поділ і Арсенал, лютує людський шал. Та Січові Стрільці на оборону стають, шикуються в стрункі колони, тож Коновалець їхній командир. Кипить, клекоче вир.

ІРИНА СЕНИК

Засніжена гілка,
мов квітка гліцинії,
а в серці — весни аромат.

* * *

Я снігами чужими плелась,
Хуртовина сліди замітала.
До порога в знеможі припала:
"Двері скоріш відчини
і зітри мені вітер з лица".

* * *

Шість моїх зим
В кайдани закує лютий Лютень,
Шість моїх весен
відвезе човном
Весняний Травень
в забуття,
Шість моїх літ,
як шість засушених снопів,
зісушить Літечко спекотне,
Шість листопадових Листопадів
Відірветься від Дерева Життя —
і клітка спорожніє.

Еміль Анціс. Снігова квітка
Emil Antsis. Snow Flower.

СТЕФІ (ШАБАТУРІ)

У мой шибці
Райдужні цвітіння
У мой шибці
Січня самота
І зір далеких
мерехтіння
І тайна ночі
пресвята

Незгасний блиск,
незгасні болі
І юності незгасний блиск,
І дні мої без перемін
Лиш гаснуть
очі у неволі
І серця мовкне дзвін.

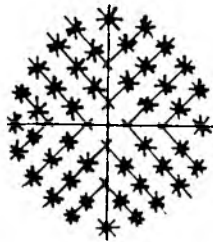
І. С. (Ірина Сенік)
78 р.

МИКОЛА ГОРБАЛЬ

Де ж вони,
три лемківські щедрівки?
Загаялись під чужою хатою
— Дайте вареник! — ждуть...
А я так довго беріг для них
ліськові горіхи.

Чорний сніг
припорошував білий день.
Плебей
штабелями складав прокльони
на чорний день.
Різани,
Рубані.

ВАСИЛЬ СТУС

із збірки поезій "Палімпсести"

Цей білий грім снігів грудневих,
грудного болю білий грім
безокрай марень полудневих,
спогадувань рожевий дим:
в дуєті з лижвою — узлісся.
Святошин. Тиша. Свято. Днесь
ти перемерз, скипівся — ввесь
і — окрай себе простелився.

* * *

Зима. Паркан. І чорний дріт
на білому снігу.
І ворон — між окляклих віт —
гнеться в дугу.
Дві похнюплені сосни
смертну чують корч.
Кругом — мерці. І їхні сни
стримлять, як сосни, сторч.
Дві брами, вгрузлі в землю, тьма
колошкає Танар.
і духу — продику нема
од жалібниць, од мар.
Зима. Паркан. І чорний стовп,
мережка шипчаків.
Злодійський огирів галоп,
вогненний грім підків.

УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ
203 SECOND AVENUE
NEW YORK, NEW YORK 10003

ВІДКРИТИЙ П'ЯТЬ ДНІВ НА ТИЖДЕНЬ
/КРИМ ПОНЕДІЛКА І ВІВТІРКА/
ВІД ГОД 1 — 5 ПО ПОЛ.

ПОЖЕРТВИ НА УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ

1,000.00 дол. — Ірина Кашубинська, Парма, Огайо — меценат.

по 500.00 дол. — Окружна Управа, Дітройт — добродій, 47-ий Відділ СУА, Рочестер — добродій, подружжя Я. Плєскуни, Бейсайд, Н.Й. — добродії, Василь і Пелагія Кучкуди, Брік Тавн, Н. Дж. + 500.00 дол. 1977 р. — меценати. Членка 28-го Відділу СУА.

400.00 дол. — Софія і д-р Олег Кудрики, Блюмінгтон, Індіана, + 100.00 дол. — добродії.

300.00 дол. — 86-ий Відділ СУА, С. Орендж, Н.Дж.

120.00 дол. — д-р Марія Кознарска, Гантер, Н.Й. з попередніми датками — добродії.

по 100.00 дол. — 38-ий Відділ СУА, Лейквуд, Кол., 76-ий Відділ СУА — Воррен, Міч., Андрій Чорнобиль, Рочестер, Н.Й. по 50.00 дол. 117-ий Відділ СУА, Боттель, Вашингтон, Марта Крамарчук, Рочестер, через 47-ий Відділ СУА.

31.40 дол. — 62-ий Відділ СУА, Глен Спей, Н.Й. неприйнятний гонорар Марії Оленської.

30.00 дол. Тетяна і Ростислав Шутері, Рочестер.

по 25.00 дол. — Тетяна і Василь Дідошаки, Рочестер, д-р Іван Кіндрат, Рочестер. 89-ий Відділ СУА, Кергонксон, Н.Й.

15.00 дол. — 47-ий Відділ СУА, Рочестер, Н.Й.

10.00 дол. — Володимир Семенина.

9.00 дол. — Стефанія Лісікевич.

5.00 дол. — Г. Олійник, Й Ніщевієнко, Андрій Ключко, Зеновія Воробець.

Щира подяка,
Дарія Байко,
адміністративний директор.

НОВА ПЛАТІВКА КВІТКИ ЦІСИК

Напередодні Різдва появилася в українських крамницях нова довгограйна стереофонічна платівка "Квітка". Це молода, але широковідома вже в Америці співачка, Квітка Цісик, що її знають читачі "Нашого Життя" з інтерв'ю надрукованого в числі за вересень 1978 року, подарувала українській публіці збірку українських пісень. Вибір напевно буде несподіванкою для багатьох слухачів: наголос покладено на традиційні, загально-відомі, пісні. Тут включено: "Іванку", "Рушничок", "Стоїть гора високая", "Ой, видно село", "Ой, ходять сон", "Сидить дівча над бистою водою", "Ніч така, Господи", "Гандзя", "І шумить, і гуде", "Туман ярм котиться", "У горах Карпатах", "Взяв би я бандуру" і "Верховино". Репертуар популярний і традиційний, але виконання — не лиш високої мистецької класи, але й неповторно оригінальне, індивідуалізоване, Квітчине. Платівка, як це не часто трапляється серед українських продукцій, має першорядне інструментальне оформлення і бездоганне технічне виконання. Продуцентом платівки та аранжером музики був Джек Кортнер, чоловік Квітки, а ансамбль супроводу музик складається з 12 осіб. Платівка присвячена пам'яті батька співачки, скрипаля-віртуоза Володимира Цісика, що — за словами Квітки — відкрив для неї світ музики.

М. Т.

ДАРУНКИ ДЛЯ УКРАЇНСЬКОГО МУЗЕЮ:

Ірина і д-р Теофан Куницькі, Нью Кастль, Делявар: жіноча сорочка з 1930 р. з сіл Буцева і Торків біля Перемишля, дитяча сорочка з 1910 р., дві корсетки з чорного оксамиту з 1930 р., спідниця з 1930 р., чотири рушники з кінця 19 ст. з Полтавщини, дві запаски з 1930 р., дуже старинний церковний хрест з бронзи і дерева.

Мирослава Луцька, Нортгемлтон, Пенн. — гуцульська записка з Ворохти 1924 р. і гуцульська записка зі села Жаб'є 1932 р.

Люба Мосевич, Джерзі Сіті, Н.Дж. — вишитий рушник із Сокальщини 1930 рр., зразок вишивки з Косова.

Данута Романовська, Дейтон, Огайо — чотири вишиті рушники з торочками.

Ева Робертс, Форест Гілс, Н.Й. — хустка.

Стефанія і Яків Гніздовські, Бронкс, Н.Й. — мужеська сорочка 1920 рр., з села Пилипче, Борщів, жіноча сорочка з 1900 р., вишита подушка з 1920 р. горботка, крайка з 1920 рр. все з Пилипча, роботи Марти Гніздовської. Килим тут набутий.

Ольга Заліско, членка 71-го Відділу СУА, Джерзі Сіті, Н.Дж. — сито з Замостя.

Константин Шонк-Русич, Н.Й. — рушник з Опішні, Полтавщина, має 180 років.

Ядвига Винницька, Монреаль, Квібек, — зразки мальованки з Яворова 1927 р.

Богданна Бережанська, Вотервліт, Н. Й. — весільний лемківський одяг молоді 1928 р., сорочка молоді дівчини з 1940 р. недільна сорочка і лейбик з 1935 р. все з села Присліп біля Ліська. Скатерть з 1935 р., крайка з 1940 р., льняне полотно з 1940 р. з села Струбовиська, біля Ліська.

Любомира Мокій, Вотервліт, Н.Й. 99-ий Відділ СУА — жіноча сорочка 1935 р., фартух-спідниця 1935 р. із села Струбовиська біля Ліська.

Марія Хромовська, Амстердам, Н.Й. — рушник з 1908 р. з Турки над Стриєм.

Д-р Климентій Рогозинський, Нью-Йорк, Н.Й. — великодня писанка з гіпсу, з 1902 р. Київ, Христос Воскрес з рельєфом монастиря Печерської Лаври.

Наталія Масвіч, Коговз, Н.Й. — верета з 1895 р. із села Купчинці п. Тернопіль.

Надія Оранська, Каліфорнія, — дві мужеські сорочки.

Д-р Валя Савчук, Дітройт, Міч. — мережана сорочка з 1903 р. Гадяч, полтавська область, парчева хустина з 1903 — 1910 рр. з села Шишахи, обл. Полтава.

Гарасим Маковський, Свартмор, Пенн. — жіноча і мужеська сорочка з 1930 рр., крайка з 1920 р. із села Гермаківка, повіт Борщів.

Надія Фалько, Бриджпорт, Конн. — полтавська сорочка, вишита гладдю з 1910 р.

Олена Качала, Озон Парк, Н.Й. — гуцульська шкатулка з 1960 рр.

Софія і Александер Бісики, Бронкс, Н.Й. — килим з 1930 р. з Косова.

Ірина Запаринюк, Ютика, Н.Й. 57-ий Відділ СУА — буковинська серветка.

Олена Морозевич, Боффало, 98-ий Відділ СУА — два прапорці з історією, картка з Чикаго 1933 р., фота до жіночого одягу Городенщини.

Володимира Смик, Ютика, Н.Й. 57-ий Відділ СУА — вишита скатерть з 1910 р.

Олена Турула, Чикаго, Ілл. — два зразки вишивки.

А. Ковальський — полотно з вишивкою з 1921 р.

Сердечно дякую,
Марія Шуст, директор

ДАРУНКИ ДО КРАМНИЧКИ УКРАЇНСЬКОГО МУЗЕЮ

93-й Відділ СУА, Гартфорд, Конн. — дитяча вишита блюзочка, **Катря Гадзевич** — вишитий рушничок, **Анна Крамар** — вишита краватка, 2 подушечки на голки, 4 прикраси на ялинку.

11-ий Відділ СУА, Трентон, Н.Дж. — **Надія Юрчинська** — 2 вишиті торбинки.

Дарія Самотулка — 2 серветки, **Лідія Юрчинська** — малий хрест і рушничок.

Анастасія Бойцун — 2 подушечки, **Ярослава Лабка** — 4 подушечки, **Люба Мриглоцька** — 2 подушечки.

92-ий Відділ СУА, Нью-Йорк, Н.Й. — 1 дерев'яна кругла касетка.

65-ий Відділ СУА, Нью-Бронсвік — **Тамара Панкевич** — 3 подушечки, **Марта Цимбаліста** — 1 подушечка, **Олена Папроцька** — 2 подушечки, **Ірина Старожитник** — 1 подушечка, **Віра Ровенко** — 4 подушечки, **Іванна Ратич** — 3 подушечки і закладка,

Марія Слободян — подушечка, **Франя Стек** — 3 подушечки, **Слава Букачевська** — 1 серветка на подушечку.

99-ий Відділ СУА, Вотервліт, Н.Й. — **Дося Кушнір** — 9 подушечок.

47-ий Відділ СУА, Рочестер, Н.Й. — **Марія Крамарчук** — 3 подушечки і серветка.

68-ий Відділ СУА, Сиракузи, Н.Й. **Валентина Гурська** — ведмедик у вишитому киптарі. **Ярослава Гудзяк** — 4 серветки під тарелі, рушничок, фартушок, каламар, кошик з керамічною писанкою і дерев'яна писанка.

98-ий Відділ СУА, Боффало, Н.Й. — **Олена Морозевич** — 2 закладки, сова з металю.

26-ий Відділ СУА, Дітройт, Міч. — **Марія Красіцька** — 4 подушечки, 1 серветка і 1 закладка до книжок.

64-ий Відділ СУА Нью-Йорк, — вишита подушка, 3 закладки і краватка.

Антоніна Лопатинська — 2 шnurки різьблених коралів.

5-ий Відділ СУА, Дітройт, Міч. — **Евдокія Барнич** — 4 серветки і подушечка.

Катерина Бевцик — 2 серветки і подушечка, **Павлина Будзол** — 2 серветки.

Текля Гринчук — 4 серветки і 2 подушечки, **Текля Дідуник** — 2 серветки.

Текля Кушнір — 4 серветки, 5 обручків на серветки і 2 закладки до книжок.

Євдокія Климишин — 2 серветки, 2 рушники, 1 обручик на серветку.

Марія Красіцька — 6 подушечок на голки.

Люба Білинська, Клівленд, Огайо — 1 пара постопів в пам'ять своєї мами бл. п. **Олени Микитюк**.

Павло Магочі, Кембрідж, Масс. — 25 книжечок "Українська спадщина".

Юлія Дашко, Бронкс, Н.Й. — 10 в'язаних курочок, 10 гуцульських капчурів, як прикраси на ялинку.

Всім складаю щиро подяку і бажаю Щасливих Свят

Ірина Волосянська,
завідуюча крамничкою Музею

ЗАМІСТЬ КВІТІВ

В шосту річницю відходу у вічність нашого незабутнього Мужа і Батька бл. п. **Романа Яцкова** складаємо 20.00 дол. на Український Музей.

Володимира, Леся і Зенко Яцкові Ютика Н. Й.

Замість квітів на свіжу могилу бл. п. **Володимира Гроня** зложили на Український Музей — **Александра і Ярослав Ощудляки** 10.000 дол., **Анна і Любомир Ратичі** 10.00 дол.

Замість квітів на могилу бл. п. д-ра **Богдана Карановича** складаємо 10.00 дол. на Український Музей

Ірина і Лев Кушнірі, Філадельфія

Замість квітів на свіжу могилу нашої членки бл. п. **Марії Фельштин** складаємо 15.00 дол. на Український Музей в Нью-Йорку

21-ий Відділ СУА, Бруклін, Н. Й.

В пам'ять бл. п. **Александра Томуруґа**, батька б. голови Українського Спортивного Клубу в Нью-Йорку **Ярослава Томуруґа** складають 125.00 нал. на Український Музей Управа і члени Клубу

Степан Качмарський
заступник голови

В пам'ять нашого приятеля бл. п. д-ра **Юрія Малецького** складаємо 50.00 дол. на Український Музей

Тетяна і Андрій Тершаківці, Нью-Йорк

В пам'ять бл. п. **Романа Хойнацького**, батька нашої дорогої братової **Мирослави**, складаємо 50.00 дол. на Український Музей

Тетяна і Андрій Тершаківці,
Марійка і Роман Гаврилюки, Нью-Йорк

ВО ЙОРДАНИ...

(Спомин з рідних земель — говіркою Белзької Землі)

Вітер крутить снігом та буйно несе його пушинки на своїх крилах. Бавиться, пустує з ними та по вулицях наводить свої порядки. Тут збудував цілу сніжну фортецю, там позамітав сніг неначе віником, відкривши голу, слизьку, вкриту льодом вулицю, що вела в напрямі ринку містечка Угнова, ринку замешкалого в 99,99% синами Ізраїля. Мороз — збиточник розносить по всьому містечку небувало низьку температуру. І хоч невимовно студено, над ставком кипіла робота. В руках хлопців «молодечого брацтва» Церкви Різдва Пр. Богородиці робота горіла. Вони метушились приготівляючи полонку на замерзлому ставі біля старенького млина, на річці Солокії, який не одно водосвяття вже відбув.

Взавтра Йорданський Празник — дуже врочисто святкований у нашому містечку. Брательники гуртом взялись до роботи: вирізати на ставі полонку, зробити з льоду хрест, а все разом прибрати яличками. І хоч тиснув таки неабиякий мороз, хоч вітер, граючись сніжинками діставався усюди, де лиш міг, хлопці не дармували.

А із голубого неба сонце кидало свої життедайні проміння на снігом вкриту землю, а срібно білі сніжинки блестіли цілою каскадою красок та манили око неначе прекрасним дорогоцінним камінням. А холодний — вітер підвівав. Хлопці звивались біля роботи, похухуючи раз-враз у змерзлі руки та забиваючи опарі.

— Гей, Івасю — кличе старший брацтва Семко Салюк, а що вже може ти пробив кригу?

— Та де там — таже видиш, як мороз тисне аж всьо з рук випадає, а з очей сльози аж витискає. А мороз таки здіправді неабиякий. А вітер кавалерський віє, — каже Рура.

Та ні мороз, ні вітер не в силі спинити розпочатої роботи, яка на завтра мусіла бути готова. Завтра ж Йордан. Та й яке ж з них було б «молодече брацтво», коли б роботи не скінчили, — встид на цілий Угнів. Тай що сказав би отець духовний Василюнь.

— Ну! — вирівнуючи крижі радісно крикнув Івась Шастало, — готов! Крига пробита до споду! Ану но Стефане давай пилу, треба тепер різати полонку в леді.

Ледви взялись за роботу, як на беріг ставу заїхали сани з яличками для прикраси полонки.

— Ану хлопці, давайте чим скорше скинемо, погріємось, а то такий мороз «присібо» ни памітати, коли був, — каже Клеменс. Так мі сі дав в знаки.

А Івась Шастало та Стефан Бобик не слухають. Вони гріються біля полонки: прорізують кригу. Ось ще троха й велика крига леду стане свобідною.

— фу! Попріпи, — кажуть майже рівночасно, від-

кладаючи пилу. Крига вільна, ануно хлопці витягати з води. Гей, а «хутко», бо на очах мерзне. Зійшлися всі і Івась Шастало і Стефан Бобик і Олекса Рав'ян; був і Семко Язь і Микола Бульба й інші. Мучились довго, дарма, що мали свій спосіб до того.

— Ну! а най грім стріпите! Ну нарешті крига на верху.

Відсапнувши таки зараз стали кригу різати та робити з неї хрест над полонкою.

Зачинає трусити що раз більше і більше снігом. Робиться снігова завірюха. Снігом мете, а сніжинки дістаються всюди й за обшивку і в рукави. Робиться тяжка зима.

— Ну, готово, — взявшись під боки сказав Семко Салюк. Полонка прорубана, хрест стоїть прикрашений яличками, ще би...

— Але ж бо і мете снігом, але ж бо і мороз тисне, — каже скулившись Івась Рура, забиваючи в руках опарі.

— Я вже ніби і не так коротко жию, а такої зими «здіправді» ни памітаю. Ще до того і вітер, ніби ножем ріже... — додає Пилип Скакун, збираючи начиння: сокиру, пилу й інше.

— Ото би тираз їдним моцним погрітись, так їден келишок йорданської водички у Василька ликнути.

— Та то по дорозі до хати, — каже Стефан Бобик, можна вступити.

— Ну хлопці, — мова мовою, — перебив Семко Салюк, треба дзись трохи відпочети, а завтра брацтво до церкви на відправу й з процесіов на став. Ага! Жибим не забув. Хлопці! а завтра зрана трьох на став полонку прочистити. Ну може: Микола Бульба, Семко Язь і Олекса Рав'ян — сама сметанка. А як будете їхати на став, то подорозі возьміть з церкви ліхтари, світло і хрест, а возьміть той «мосьондзовий» хрест, той великий.

І вже зачали розходитись, коли над став прийшов старший Брат Віктор Балага і приглядаючись, моргнувши лівим оком і правим вусом, каже: О! Пекно! Пекно! Померзли, га? Та во мені не зимно. Взавім великі чоботи, в них є пів околота соломи, тулуб та й що мі біда зробит?! О, запишу у своїх книгах — він провадив літопис містечка — на памітку: «За панувані Семка Салюка, старшого молодечого брацтва — молодече брацтво поставило на ставі хрест року Божого 1912», усміхнувшись махнув головою та додав: будьте здорові хлопці, декую вам за вашу роботу. Пішов до хати, а за ним і молодь зачала розходитись по хатах.

А рано полонка була замерзла, ба, і снігом цілком її замело. Лиш хрест з льоду показував, де треба її шукати. Та й таки добре нагрілись брательники, заки допровадили її до ладу.

Раненько міщани: старші і молодь, жінки і

дівтора ішли до церкви на відправу. В них у руках жбанки і жбаночки, пляшки й пляшечки. Були й такі, що і з відрами вибрались. Усі ішли по свячену воду. І хоч було невимовно зимно, народ ішов до церкви на празник Водосвятія. Усі позакутувані в що хто мав. Жінки в прекрасних «венгерках» з сивими баранковими ковнірами, у вовняних хустках, зав'язаних в «чуба», дівчата в теплих, ватованих «кацабайках» та грубих хустках, а дівтора закутана в що в хаті було. Чоловіки у довгих давніх тулубах та в кожухах і шапках засунених аж на вуха, а каваліри у «шпинцерках» теплих, а усі разом у різноформних чоботях. Вже були і тут і там дівчата у купних «ціжемках». Вийшли всі і старі і молоді і багаті й бідні, ба навіть вся наша «інтелігенція» (гімназисти й студенти) зі своїм представником нині вже не живучим Юзьом Клосом.

В церкві Служба Божа добігає свого кінця. Отець духовний Василіонь співають прекрасним басом: Благословеніє Господне на вас, Того благодатію і чоловіколюбієм, всегда, нині, і присно, і вівіки віков... і брацтва зачинають виходити з великої мурованої угнівської церкви з процесійов на став. Брательники беруть хоругви, дівчата образи і зачинають іти. Дорога тяжка, з вітром, зо снігом і морозом.

Буди ім'я Господнє... — співає хор під управою Івана Бобика, який в Америці був, мабуть помічником дяка, а може дяком, а сьогодні виручує старенького директора Фединського.

Бог предвічний народився,
Прийшов днесь із небес,
Щоби спас люд свій весь
Та й утішив вся...

Співають люди разом з хором, уставляючись до процесії, яку формує таки Семко Салюк. Дедаліше йдуть усі з повагою під проводом о. Василіоня, який запхав руки у рукави свого хутра, придержуючи великий трираменний, старенький вже хрест на грудях.

Воду посвятили.

«Во Йордані крещующя Тебі, Господи,
Тройческоє явися поклоненіє...»

співають люди за парохом, якому помагає старий Фтома Язь, витягнувши голову з довгої худої шиї і кліпаючи очима з надмірного зимна. За дяком підтягає Івась Скакун, а за ним Стефан Безвусик і решта людей.

Отець духовний перший напився свяченої Йорданської водички, кропить свяченою водою вірних, співаючи:

«Явился еси днесь вселенній, і світ Твой,
Господи, знаменася на нас, в разумі поющих Тя;

Пришел еси і явился еси «Світ неприступний», і поволеньки процесія і деякі вірні, що вже вспіли набрати води, ідуть назад до церкви, а потім додому.

А біля полонки чиста «Содома і Гомора». Усі нараз кинулись до полонки за водою. Дзвонять жбанки, б'ються пляшки, а і не одне скупається в полонці.

На адресу голови СУА, Іванни Рожанковської надійшли бажання з Білого Дому від Президента Джіммі Картера і Розалін Картер.

*With best wishes
from our family
for a
happy holiday season*

Jimmy Carter Rosalynn Carter

З далека чути: Всяческа днесь радості ісполнишася, Христос хрестився во Йордані...

Люди п'ють свячену воду та складають собі взаємно бажання.

Над ставом людей щораз менше і менше. От ще хвилинка і остане сам — самітний хрест з обчімханими яличками, що вслухуватимуться у шум води в полонці, яка щораз більше і більше вкривається верствою льоду.

Примітка Редакції: Містечко Угнів — це одне з найстарших містечок Белзької Землі. Воно своїми початками сягає ще часів Володимира Великого. Лежить над річкою Солокією, що взяла свою назву від легендарного Кля, котрого села в сиву давнину Червонських Городів розквітала над цєю річкою. Стала вона знова голосною від 1939 року, коли стала на підставі договору між Молотовим і Рібентропом, а опісля від 1945 року на підставі Ялтинського протоколу списаного Сталіном, Черчілем і Рузвелтом, граничною річкою, що розділила на своєму бігу Західну Україну на знищену поляками одну частину, і поневолену москвинами другу. Оспівали її в своїх піснях українські партизани, що не раз її переходили. Поляки вилюднили Угнів з українського міщанства. Прекрасну Церкву — про котру згадує автор — замінили на тракторну станцію. Та й самі там довго не лишились. Від літа 1951 року Угнів належить до УСРР. З цього містечка на протязі останніх 150 років вийшло дуже багато української світської інтелігенції і понад 180 священників Української Католицької Церкви. І тому на початку нашого століття це містечко звали «Назаретом Української Галицької Інтелігенції»

С. Б.

(За журналом "Голос Христа Чоловіколюбця")

БОРОНИМ ВЯЧЕСЛАВА ЧОРНОВОЛА! — ЗВЕРНЕННЯ СПІЛКИ УКРАЇНСЬКИХ ЖУРНАЛІСТІВ АМЕРИКИ (СУЖА)

Вістка про четвертий арешт і поновний засуд влітку 1980 року Вячеслава Чорновола, журналіста, публіциста і діяча, невтомного борця за людські й національні права українського народу, струснув цілою українською вільною спільнотою.

Цим разом п'ятирічний присуд одержав В. Чорновіл за ясно видуманий владою кримінальний переступ — "згвалтування". Але в ці чорні дні Чорновіл не заломався, не піддався: він перевів на знак протесту голодівку, виголсвив слово у власній обороні на суді в Мирному і відкликався до світової громадської opinio, вірячи в її допомогу. І ми повинні зробити все від нас залежне, щоб ця його віра не була даремною.

Це якраз його українські правозахисники і речники Українського Патріотичного Руху вважають "одним з найвірніших синів свого народу", "найбільш результативним українським дисидентським автором" і діячем, який зробив "найбільше для організації внутрітабірного опору і для ознайомлення світової громадськості із злочинною практикою мордовських карателів", заступаючись постійно за інших, хоч це приносить йому кожний раз більше терпіння і помсти від влади.

Шість місяців минуло вже від засуду В. Чорновола, і в світі загально дещо робиться для полегшення його долі. Але робиться недостатньо і акція в його обороні ще не набрала належного розмаху, зокрема в ЗСА. (В Канаді й Англії справа мається краще).

Саме тому, у зв'язку з недалеким уже Днем Солідарності з українськими в'язнями 12-го січня, — Днем, що його започаткував відзначати саме Вячеслав Чорновіл ще у 1974-му році, проголошуючи на знак протесту проти кривосуддя советського голодівку, — управа Спілки Українських Журналістів Америки закликає усіх вільних українців, а особливо — працівників пера й українські комітети оборони національних і людських прав України, саме починаючи з січня наступного року стати на захист Чорновола, поставити його справу в центр своїх оборонних заходів і правозахисницької дії. Способів є немало: писати листи й поштівки на адресу В. Чорновола, писати дописи й листи до чужомовної преси, шукати шляхів до офіційних американських чинників, до міжнародних організацій, клубів журналістів тощо. На місцях ініціювати й інші акції в його обороні, включно з демонстраціями під советськими місіями, про що читаємо в Зверненні Українського Патріотичного Руху таке: "Доти, доки Чорновол не буде звільнено, необхідно влаштовувати організований бойкот будь-яким

колективам, делегаціям і представникам УССР, які бувають закордоном. Необхідно політику бойкоту щодо УССР провадити не лише по лінії культурного обміну, а й по всіх інших статтях обміну". (Документи Українського Патріотичного Руху 1980 р., ЗП УГГ, Випуск 7).

Адреса Вячеслава Чорновола: Якутская АССР, Я-Д-40/7, Табага, УЧР. Адреса советського Генерального прокурора Р. А. Руденка: СССР, Москва, Пушкинская ул. 15а, Прокуратура СССР, ген. Прокурору Р.А. Руденку. Писати можна і на Районну прокуратуру, Якутская АССР, Нюрба.

В листах до преси й американських законодавців слід вказувати, наприклад, на велику гуманність Чорновола і його заслуги в обороні ближнього, бо це якраз його вчасна праця вже майже 15 років тому — "Лихо з розуму" — портрети двадцяти "злочинців" — сколихнула сумлінням світу й української діаспори і започаткувала процеси масової оборони політичних в'язнів, засуджених у советах за переконання; а самого Автора якраз ця праця доброго самарянина привела за ґрати й до страти його здоров'я, що раз-у-раз погіршується, а тепер існує зовсім певна загроза його життю.

О. Кузьмович — голова

Л. Волянська — секретар

ПІДВІШКА ПЕРЕДПЛАТИ "НАШОГО ЖИТТЯ"

Передплата "Нашого Життя" від 1-го січня 1981 р. піднесена до висоти 13.00 дол.

З огляду на збільшення коштів друку і висилки Екзекутива СУА була змушена ухвалити підвишку передплати журналу "Наше Життя" до 13.00 дол. річно щоб у цей спосіб забезпечити його появу.

КРАЇНИ ПОЗА МЕЖАМИ США (за винятком Південної Америки) можуть вплачувати у своїй валюті, в сумі яка дорівнює вартості 13.00 американських доларів.

Будемо вдячні передплатникам, які вже ввели 11.00 дол на 1981 рік за доплату 2.00 дол.

Адміністрація "Нашого Життя"

Рис. Драшко

ВІТАЄМО СВЯТОСЛАВА КАРАВАНСЬКОГО З ДНЕМ ЙОГО НАРОДЖЕННЯ

31-го грудня був день народження Святослава Караванського. Бажаємо йому всього найкращого та містимо з тієї нагоди його поезію.

ВІТАЄМО З ДНЕМ НАРОДЖЕННЯ 31-ГО СІЧНЯ НІНУ СТРОКАТУ-КАРАВАНСЬКУ

СВЯТОСЛАВ КАРАВАНСЬКИЙ

ДРУЖИНІ

В серця запитавшися:

— Чи любиш?

І почувши заповітне:

— Так!

Хто з-поміж нас відмовиться у шлюбі!
Хоч на мить спочити від атак?

А що, як коханням ти сердиш владу?
А що, як любов «запріща» закон?
І серцю твоєму диктує зраду
Вогнем інквізицій та злим язиком?

А що, як очиці наливши кров'ю,
За нами, знай, стежить гидкий павук?
Хай що, а розбитою впитись любов'ю!
Хай що — насміялись з душевних мук!

А що, як, шукаючи в розкладі штатів
В котрий би параграф списати любов,
Маньяк тільки тим дозволя кохатись,
Хто зайвих боїться і дум і розмов?

А що, як, обвивши круг шиї зашморг,
На друга помиї, знай, ллють і ллють,
Мішають з болотом кохання ваше,
І шлюб ваш паплюжать, і вірність кленуть?

Тож тільки тоді і питає:

— Чи любиш?

І вже, як почувеш од серця.

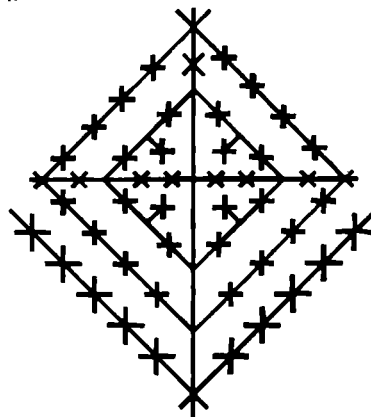
Так!

Знай: злоба на світі що-хочеш згубить.
Любови ж твоєї — ніколи й ніяк!

Володимир — 71

Збірка "Сутичка з тайфуном"
Вид. "Слово" 1980

30-ГО СІЧНЯ ДЕНЬ НАРОДЖЕННЯ ОКСАНИ МЕШКО І ОКСАНИ ПОПОВИЧ.
БАЖАЄМО СИЛ, ВИТРИВАЛОСТІ, ЗДОРОВ'Я І ЩАСТЯ.

ПОДЯКА

Сердечно дякуємо Іванні Савицькій за її виступ з мистецьким читанням своїх творів у 71-му Відділі СУА 23-го листопада 1980 р. З цієї нагоди складаємо 25.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя".

71-ий Відділ СУА,
Джерзі Ситі, Н.Дж.

З НАГОДИ СВОГО 50-ЛІТНЬОГО ЮВІЛЕЮ 34-ий ВІДДІЛ СУА В КОГОВЗ

дарує 100.00 дол. на такі фонди:
Мати і Дитина 25.00 дол., Пресовий Фонд "Нашого Життя"
— 25.00 дол. Організаційний Фонд — 25.00 дол. і на Український Музей — 25.00 дол.

Одержаний зворот коштів дороги на конференцію Організаційної референтури у Філадельфії в сумі 35.00 дол. складаю на видання організаційних брошур СУА.

Марта Данилюк
організаційна референтка Округу Нью-Йорк

РІЗДВЯНЕ ЗВЕРНЕННЯ ДО ЗАВ'ЯТИХ АТЕЇСТІВ

Ви ходили колинебудь до церкви — не з молотками, щоб збивати хрести, не з ключами, щоб замикати від віруючих церкви, не з ненавистю, а з відкритим серцем?

О, ви, напевно, не ходили! Бо коли б ви знайшли в святковий день, стали під високим склепінням церкви перед іконостасом і подивилися на Того, Хто замість поганського морального принципу справедливості «око за око, зуб за зуб» дав людям принцип великодушності, закликаючи не відповідати за зло злом, а прощати його, ви б зрозуміли, як багато християнство спричинилося до пом'якшення людських звичаїв, як далеко воно просунуло людей від початкового варварства до гуманності!

Звичайно, християнство не змінило основної природи людини, і якою вона була за часів Арістотеля, такою вона залишилася й тепер, але порівняйте людські взаємини часів поганського Риму з взаєминами ХХ сторіччя і ви побачите, що за минулі часи людство стало незрівнянно людяніше, і тепер вже неможливим є влаштування ігрищ з пусканням живої людської крові, як було колись у Колізеї на виставах боротьби глядіаторів.

Хіба європейська цивілізація завдячує не християнству утвердження принципу рівності усіх людей з народження, незалежно від расової чи національної ознак, від соціального і службового стану та незайманість людського життя і свободи?

Хай би в церкві ваша душа не відразу пройнялася благодійним почуттям єднання з космічною духовною силою і на іконостасі ви побачили перед собою не Христа-Бога, а Христа-Сина Божого — Людину, і тоді, хіба ви не відчули б радісної вдячності до Того, Хто задля інших людей, задля добра і і спасіння їх пішов на смерть? Подумайте: Він — Людина — і мав таке ж тіло, такі ж почуття і відчуття, що й ми, але не пересічна особа, що вся зав'язла у тенетах своїх матеріальних та чуттєвих бажань, а Людина високих ідеальних прагнень боротьби за справедливий лад, у якому багатий не принижував би бідного, сильний не знущався б зі слабого, владоможний не збиткувався б з простого; він хотів суспільства, в якому менше було б жорстокості і більше людяності і співчуття. За ідейну крамолу, за інакшесудство Його потягнули до відповідальності й вимагали зречення в заміну життя. Він не зрікся своїх ідеалів — і пішов на смерть. Чуєте, — перед вами — Людина, що за ідеал загальнолюдського добра пішла на смерть! Не може бути, щоб ви не схилили голову перед такою Людиною, бо не може бути, щоб ви були неспроможні відрізнити мізерну нікчемність від могутньої індивідуальності!

Коли б ви зайшли до церкви без ненависти до інакодумства, а з прихильністю до свого ближнього і стали посеред інших таких же доброзичливих громадян, то тоді мерехтіння свічок перед образом Ісуса Христа — посланця Бога-Отця і пречудовий спів (якого ви ніколи не чули в житті в радіо, ні в театрі) поступово звільняли б вашу голову від недобрих намірів і спрямували б ваші думки все вище

і вище — туди, де людська сутність уподібнюється Божій і де починається безслівне спілкування людських душ з всесвітнім Духом. О, якби ви були незлобиві! Тоді ви б зазнали щастя, якого досі ніколи не зазнавали. Це щастя відбувається у площині людської духовості, а не її тілесної частини, і вам, огрубілим матеріялістам, ледве чи відоме.

Для вас людина — суспільна істота, що майже повністю вичерпується матеріально, тобто фізіологічною сутністю. І ви думаєте: достатньо людей нагодувати, вдягнути й забезпечити помешканням, як не стане незадоволення і на землі настане справжній рай. Шістдесят років ви вірите в цей постулат і постійно його пропагуєте. А тим часом людина ніколи не була тільки фізіологічною істотою (суспільною твариною). Символ слів: «Людина створена за образом і подобою Божою» в тому й полягає, що людина завжди мала часточку того, чим є Бог і що єднає її з Богом — інтелект, велику сферу духовного життя. Ви цього не добачили. Ви бачили зовнішнє, що єднає людину з твариною — тіло. І тому постійними розмовами про матеріальність світу і людини та невпинною боротьбою проти віри в Бога, ви не розвивали в людині людське, а примітивізували її.

Витісняючи віру, нічого не можна дати народові натомість. Теорії (марксистська, марксистсько-ленінська чи яка завгодно інша) неспроможні витіснити віри з тієї причини, що в більшій частині свого змісту вони йдуть у різних площинах і не можуть загалом діяти одна на одну. Із усього об'єму віри тільки теологія є теорією і, перебуваючи в одній площині з будь-якою іншою теорією, може взаємно діяти одна на одну.

Марксистсько-ленінську теорію і релігійну теорію (теологію) породжує мозок в процесі мислення. Вони обидві — виплід думальних зусиль мозку. Як породжені одним і тим же апаратом за допомогою одних і тих же логічних законів і категорій, кожна з них має можливість доводити свою правоту та помилковість іншої. За багато сторіч цієї теоретичної боротьби атеїсти вказали на чимало хибних тверджень теологів. Теологи, в свою чергу, находили чимало хибного в усіх соціальних теоріях. Очевидячки, ця теоретична боротьба триватиме вічно, бо вічний є неспокійний людський розум у пошуках нерозв'язаних питань. Проте, віра в Бога народилася не від теоретичних здібностей людей, — ці здібності лише потім були використані для обґрунтування або спростування віри, — і тепер віра в Бога, як потойбічної незбагненної сили, тримається не на теологічній теорії, і тому ніяка інша теорія її спростувати не може. В основі віри численні таємничі явища, випадки, що їх людина відчуває власною душею. Вона в емоційній та іраціональній сферах. Численні барвисті обряди й звичаї може й небагато мали в собі раціонального, але вони впродовж довгих сторіч розвеселяли душі українців, примножували їхні емоції і робили їх тоншими, багатшими, в результаті збагачувався увесь духовний світ людини і робив її кращою. Ця емоційна

вишуканість і багатство просякали в щоденний побут наших пращурів і почасти віддзеркалені в піснях неперевіршеної духовної краси. Через примітивне уявлення про людину, ви й проти віри повели боротьбу не проти її суті, а проти її проявів — проти Церкви, духівництва, обрядів та звичаїв. У цій сфері ви зробили надзвичайно багато: знищили старовинну обрядовість і створили духовну пустку. Ваше: «Бога нема! Бога нема! Бога нема! та Боротьба! Боротьба! Боротьба!» — не може втамувати спрагу за теплом, тихим словом, за людяністю взаємин, за відпочинком від безконечного страху й напруженого бігу в нікуди, і люди — подивіться скільки їх — топлять свій сум у чарці; молодь кидається у розпусту; сім'ї розпадаються, а частина людей повертається до віри в Бога. Зайдіть й ви, наприкінці, до церкви, цієї старої-старої церкви.

Ви знаєте, що таке церковний Різдвяний спів? О, ви не знаєте! Він підхоплює душу на свої чарівні крила і несе вище й вище. Ви поступово забуваєте оточення, забуваєте своє тіло, і душа, звільнившись від пут бажань тілесних, наповняється вщерть якимись духовними чарами, якимось солодким блаженством. Воно захоплює і в бурхливому напливі радощів ледве стримуєш сльози, душа досягає найбільшого єднання з середовищем господнього духа й черпає з нього все те піднесено-прекрасне, що очищає і підносить людину понад її матеріальні й тілесні жадання і творить з неї справжню людину, яка відчуває прекрасне і сама хоче стати кращою; яка задля блага інших здатна підійматися до розуміння і прощання слабкостей людських і свого ближнього, здатна на зло його відповісти добром і тим самим зменшити загальну кількість зла на землі і подати приклад взаємин, що мали б утверджуватися повсюдно в міру просування людей від варварства до гуманізму, від нав'язування всім і кожному одного і того ж способу мислення, до визнання правомірності багатьох способів мислення і багатьох форм розвитку людства на шляху безконечного руху до Бога, як безконечного пізнання Його через Його творіння.

Внутрішнє оздоблення храму і образ Христа, і святковий спів — усе сприяє медитації на споконвічні теми життя і смерті, швидкоплинності часу і нашої тимчасовості на землі, і вічності там, за межами нашого теперішнього «я», де не гине і мала часточка духу, але, взявшись звідти, туди й повертається, відповідно трансформувавшись за період земного буття...

(Ба! медитації знов перервано — ліворуч хтось просував свою руку знову вгору аби перехреститися і тягнув догори мій лівий рукав. У двері ще хтось зайшов і сотня людей справа потиснула один одного, щоб якимось дати йому місце, а місця вже не було і люди стояли так тісно, як в автобусі: руки спущені, тулуби виструнчені і так щільно притиснуті один до одного, і чоловіки і жінки, що просто неможливо ворухнутися. Багато хто, щоб мати можливість перехреститися, тримав руку на вилозі пальта, не опускаючи її донизу. А через те, що весь час хтось заходив, хтось подавав із задніх рядів свічку і її передавали понад головами, аби поставити

перед іконою, та подеколи служники пробіралися з тацями скрізь гущавину й провославні тягнулись через плече один одного, щоб покласти для церкви свою лепту, товканина була постійна. Це відвертало увагу і дратувало).

Чернігів — старовинне місто з давніми релігійними традиціями. Це тут наші пращури від самих початків християнства споруджували храми, що захоплювали і наш народ і чужинців своєю архітектурною довершеністю та чудовим оздобленням. Перед їхньою красою зупинилася була й рука татар і поляків, росіян і німців — усіх зайд. Тільки не зупинилася рука ваша, і як у добу середньовічного мракобісся релігійні фанатики спалювали дорогоцінні манускрипти тільки тому, що в них щось суперечило їхньому уявленню про суть релігії, так ви поступово нищили архітектурні шедеври тільки тому, що вони не узгоджувалися з вашим атеїзмом і нагадували українцям про їхню багату минувшину.

Між вами знайшлися такі, що могили Українських Січових Стрільців розорали тракторами, хрести з могил польських жовнірів у Львові позрізували електрозваркою, надмогильними плитами з єврейських цвинтарів повимощували тротуари — немов би у тих могилах лежали не люди, а худоба. Ви маєте і дотримуетесь своєї, як ви кажете, клясової атеїстичної моралі, за якою всякий, хто не за вас, — поганій, а хто за вас — добрий, і тому ви ніколи не зрозумієте християнську шляхетність еспанців, що після громадянської війни в одній могилі поховали і переможців і переможених і написали на надмогильному камені слова: «Вони загинули за те, в що вірили». Переможені теж вірили, вони теж заслуговують на повагу.

Дотримуючись фанатичного правила «Хто не з нами, той проти нас», ви шістьдесят років переслідуєте інакодумство. І тут, у Чернігові, користуючись упривілейованим становищем, ви чималу частину населення міста позбавили можливостей нормальним способом задовольняти свої духовні потреби, на місто з населенням у 200 тисяч осіб залишено тільки одну маленьку церковку!

І в свято, і у звичайні дні люди просто не вміщаються у ній і стоять на маленькому подвір'ї, де не чути ні слів попа, ні мелодії хору через шум вулиці, що проходить попід самісінькі стіни церкви. Віруючі вже кільканадцять разів зверталися до міської влади з клопотанням про відкриття ще бодай однієї церкви. Під такими клопотаннями підписувалося до тисячі осіб, але всі клопотання залишилися марними.

Стаття 104 Конституції УРСР гарантує громадянам УРСР свободу відправлення релігійних культів і обрядів.

Стаття 18 Загальної декларації прав людини ООН, яку підписав і уряд УРСР, проголошує свободу релігії.

Радянський Союз у Прикінцевому акті Гельсінкської наради зобов'язався: «... держави-учасниці визнаватимуть і поважатимуть свободу особи

Докінчення на стор. 14

НЕБЕЗПЕКА З "ЗАСЛУЖЕНИМИ ДІЯЧАМИ"

На недавній святковий час я поїхала до своїх дітей та внуків. Через це я не була присутня на сходах управи одної організації, до якої я належу. Та після мого приїзду пан Святослав до мене потелефонував і подав досить точне звітлення.

— Пані Любо, ви пропустили дуже бурхливі й цікаві наради — поінформував мене мій приятель, з ноткою гумору чи іронії. — Ви втратили ще одну лекцію двох наших "асів". Не знаю чи ви зможете без цього взагалі бути громадсько-корисною одиницею...

Тут ми обмінялися своїми спостереженнями з попередніх сходів, які перейшли дуже ділово та успішно, може, саме й тому, що не було наших "громадських асів", панів М. і Ч., які завжди люблять дуже багато говорити, всіх повчати, а самі ніколи нічого не помагають у праці...

— Пані Любо, це був "чистий цирк". Панове М. і Ч. собі взаємно дорікали, що саме їх обох не було на попередніх сходах. А це тепер більше молодих вже є в управі (правда є і 20-літні; але і 45-літні для них є замолоді, щоб щось знати у громадських справах!), отже конечно, щоб хоч хтось один з них був на таких сходах і повчав як вести діло.

— Та ми вже привикли до кожноразового ритуалу такої самоадорації, пане Святославе. Невже цим разом було ще більше цього?

— Ех, пані Любо! Після цієї церемонії вони, як старші віком члени, вимагали від нас точного звітування з усіх справ. На завваги, що вони ж були особисто прошені на всі наші імпрези, наради та інші дії, і могли тоді це самі бачити, — вони таки домагались звітів, бо ж М. це й є у нашій Контрольній Комісії.

Докінчення: РІЗДВЯНЕ ЗВЕРНЕННЯ

проповідувати, одноосібно чи спільно з іншими, релігію чи віру, діючи відповідно до веління власної совісті» (VII. Поважання прав людини і основних свобод, включаючи свободу думки, релігії та переконань).

Отже і за радянським законом, і за міжнародними зобов'язаннями Радянського Союзу віруючі чернігівці завжди мали і мають право молитися в церкві. Закривання церков — найбільша з усіх перешкод у відправлюванні релігійних обрядів і вона становить, відповідно до статті 139 Кримінального кодексу УРСР, кримінальний злочин.

З практики радянської дійсності відомо, що за протиправні обмеження свободи тут ще нікого не покарали, та віруючі — християни, і для них важливо не покарання винних, а відновлення своїх законних прав. Після Гельсінкської наради дискримінація значної частини міщан стала нестерпима. Віруючі — чесні громадяни сумлінно виконують свої громадські обов'язки, на свій некомуністичний світогляд мають

тільки між нами і телефонами

— Пане Святославе, треба було пригадати як це ми зверталися до пана Ч. раз допомогти вислати кілька листів, а як п. М. просили про інше...! Вони завжди були дуже зайняті, перепрацьовані (хоч оба на емиритурі)!

— Але пані Любо — вершок цього "цирку" прийшов тоді, коли пан Ч. дав п. М. прочитати вдома дво-сторінковий лист, і потім просив передати на другий день іншим. І тут показала вся громадська виробленість головою п. М. Він дуже гостро накинувся на свого приятеля п. Ч. — як це він смів вимагати від нього щось і ще до того з реченцем! Та ж він такий зайнятий, що за день і не зможе двох сторінок прочитати! Він хоче бути останнім, а не щоб це він мав на якийсь там реченець комусь щось там передавати... "Цирк" був такий смішний, що вперше присутня молода панна О. разом з нами сміялася з такої науки від наших "асів".

На жаль ця пригода не є одинокою. Часто приходиться бачити подібне. Коли ці давніше справді діяльні люди так поводяться — ми з пошани до їхньої минулої праці толерували таку поведінку, хоч вона тільки їх самих принижує. Це діється головню тоді коли ці люди гинуть за похвалами й почестями, та нарікають на молодших діячів. Самі себе зголошують на почесні пости, самі себе хвалять і.. осмішують. Це дуже прикро таке бачити, бо справжні діячі знають, що сама праця та її успіх це більша нагорода, як самохвальба.

Любов Калинович

право і годі їх вже переслідувати! Урешті-решт ми хочемо зовсім небагато — відкриття ще однієї церкви в місті.

Задля торжества законности і справедливости, я прошу вас це зробити.

Лютий 1977 Юрист Левко Лук'яненко, член Української громадської групи сприяння виконанню в УРСР Гельсінкських угод.

Зошити українського Самвидаву "Зупиніть кривосуддя! Справа Левка Лукіяненка" Сучасність 1980

ХРИСТОС РАЖДАЄТЬСЯ!

Щиро дякую, що здавна Ви мені посилаєте "Наше Життя". Для мене воно дуже корисне, а теж для інших, бо працюю з молодими. Тішуся, коли є гарна вишивка, зразу відшиваємо. Також люблю писанки.

Бажаю Вам усього добра, благословення від Дитятка Ісуса

Ірина Музика
Курітиба, Парана Бразилія

РОДИНА ЧИ ПРАЦЯ?

Недавно, на першій сторінці "Нью-Йорк Таймсу" була цікава стаття про зміну настанови до праці й родини молодих, професійних американок. З розмов з ними та їхніх думок виходить, що сьогоднішні молоді професіоналістки зовсім не такі певні, як погодити працю і кар'єру із заложенням родини та вихованням дітей, а передусім ніхто не дає їм позитивної розв'язки того складного питання.

У висліді опиту 77% студенток найкращих університетів в Америці заявило, що родина їм таки важливіша, як професійна кар'єра.

Трохи дивно почути таке у вісімдесятих роках. А може, власне кажучи, це не дивне, а тільки ще один доказ звороту від бурхливих, революційних поглядів шістдесятих років, які не дали сподіваного вдоволення?

Якби воно не було, можемо сподіватися, що та зміна у поглядах на життя молодих американок буде мати вплив також на наших дівчат. Бо хоч, які ми прихильники рівноправності жінок і радіємо щиро з професійних та громадських успіхів молодих українок, а всеж на дні серця стоїть у нас питання: "а що буде з українською родиною?"

Не треба бути песимістом, щоби вказати на десятки молодих чи середніх вже віком українських подруж, в яких немає взагалі дітей або є найвище

одно чи двоє. А що буде в майбутньому?

Нам добре відомі всі аргументи чому воно так, і ті аргументи часто дуже переконливі, але паки і паки насувається питання: "а що далі?" Вже сьогодні приплив до українських шкіл, до молодечих організацій мінімальний, вже сьогодні дитячі імпрези збирають часто лише горстки дітей.

Отож у нашому середовищі питання: "родина чи професія?" вдвоє поважніше ніж у американському, бо тут не лише питання родини, але ще й української родини.

Коли американка задумується сьогодні чи залишити дитину на виховання чужим піклувальницям, щоб самій іти вперед у професії, то українка мусить подумати чи залишати дитину не лише на чужих, але і на чужомовне виховання від перших років життя. І, на жаль, з кожним роком менше бабунь чи старих тіток, які б заступали українську маму, а цілоденні українські садочки це рідкість.

"Родина — чи праця?" — дуже й дуже складне питання, яке кожна молода жінка мусить сама розв'язати. Для молодих українок воно подвійно важке, а часом навіть їм не під силу. А ми — старше покоління жінок, так часто маємо замість допомоги, лише гірке слово критики.

НАЦІОНАЛЬНА РАДА ЖІНОК АМЕРИКИ ВІДЗНАЧИЛА 32-ГУ РІЧНИЦЮ ПІДПИСАННЯ "УНІВЕРСАЛЬНОЇ ДЕКЛЯРАЦІЇ ПРАВ ЛЮДИНИ"

10-го грудня 1980 р. Національна Рада Жінок Америки (National Council of Women of USA) відзначила 32-гу річницю підписання "Універсальної Деклярації Прав Людини". Ця подія відбулася в приміщенні американської місії при ОН.

Програму відкрила Люїза МкЛяклін президент цієї організації. Головним промовцем був Джером Шестак (Jerome Shestak), який недавно повернувся з Міжнародної Конференції в Мадриді, де репрезентував президента Джімі Картера. Шестак особливо знаний зі своєї боротьби за права людини. Він подав дуже цікавий хід Мадридської Конференції. Дж. Шестак повідомив, що на Мадридській Конференції вперше вказано поіменно на порушників прав людини і на проблему дисидентів. На його думку, клопотання за індивідуальну засуджену людину облегує її долю, а навіть часами допроваджує до звільнення, напр. у випадку Валентина Мороза.

Після вислухання цікавої доповіді Дж. Шестака присутні взяли участь в окремих комісіях а саме: 1. права людини і громадяни старшого віку, 2. права людини і жінка, 3. права людини та інваліди, 4. права людини і біженці та емігранти.

З уваги на те, що нам цікаве питання еміграції з України,

як делегатка Окружної Управи Нью-Йорк взяла участь у четвертій комісії.

Учасниками цієї комісії були ще три українки — Дора Рак, Марія Душник і Люба Остапюк.

Комісією проводила Бетка Папанек, яка репрезентує в ОН Конференцію Міжнародного Жіночого Союзу. Вона була також призначена президентом Дж. Картером на Конференцію в Мадриді. У своєму слові Б. Папанек подала статистику біженців і емігрантів до США з різних країн світу. Число емігрантів з СРСР є дуже обмежене.

Тому одною з постанов нашої комісії було, "щоб на виїзд з СРСР усі національності мали рівні права, а не лише жиди, як це дотепер є правилом.

Після нарад по комісіях відбулося пленарне засідання, на якому подано резолюції і висліди їх праці.

Відтак Дж. Шестак відповідав на питання, зв'язані з проблемами, які він реферував на початку нарад. З його слів можна було зміркувати, що він добре поінформований про українських дисидентів і їхню долю. Це він підтвердив на кінці дискусії.

Ірина Куровицька

СПОГАДИ — ВІЙНА І ВИЗВОЛЬНІ ЗМАГАННЯ

Продовження

ПЕРЕВОРОТИ

Ох, як вільно дихалося, їдучи рідними полями! Як радісно зустрічали нас селяни! На дорозі танув сніг, відбивалася блакить неба у великих калюжах, сонце гріло — весна входила у свої права... А може ми були щасливі тим, що тимчасово небезпека нас минула? Не знаю, але життя здавалось якесь незаслужено гарне. Ми заїхали перше до батька Василя, на його могилу, й подякували за все.

Але наша радість не тривала довго. У Туровці жила тоді сестра Василя Шура, земська лікарка. Вона зраділа нашим приїздом невимовно, але перші її слова були:

— Хвала Богу, саме в час приїхали, бо завтра я вже може не жила б!

Ось що виявилось: на приходстві була служниця, в якій було двоє синів. Старший Василь був порядний хлопець, а менший Денис ледар. Він повернувся з війська большевиком і викомбінував собі такий плян: "Оженюся з лікаркою, приберу її маєток до своїх рук і буду жити, не працюючи. Що їй сорок, а мені 23 роки, то нічого — мені аби лиш заробляла... Не схоче, можу донести на доктора, її брата, й на Міхновського, рідного дядька, в них обох рильце в національному пушку! Буде заробляти!"

Спершу написав він Шурі листа з освідчинами, але без підпису. Вона, ясне діло, не відповіла. Тоді він написав другого, де було сказано, що коли вона не згодиться до трьох днів, то він її уб'є.

— Завтра останній день того терміну, — оповідала Шура. — Вчора він перебрався в кухню до матері, яка піддержує його заходи. Не розлучається з револьвером день і ніч!

Ми рішили нічого не казати ні Денисові, ні його матері. Тим більше, що я вже мала з ним діло і знала, чого він вартий. Недавно тому в Києві, коли Василь ще був у шпиталі, ховаючись від большевиків, Денис несподівано прийшов до мене в готель зі своїм братом. Я втішилась їм, як односельчанам, і щиро прийняла їх. Старший брат був, здається, в Дорошенківському українському полку (пам'ятаю червоний шлик), а Денис — у російській шинелі без відзнак. Дізнавшись, де мій чоловік, Денис хотів негайно донести в штаб. Але його старший брат загрозив, що уб'є його, як пса, коли б він це зробив. Ясно було, що він уже тоді носився зі своїм пляном

одружитися з лікаркою, і брат йому стояв на перешкоді. Він цим часто дорікав братові.

Як сказано, ми не зраджували нічим, що знаємо всі ті проекти Дениса. Помістились у сусідній кімнаті з Шурою, щоб її у випадку нападу оборонити. Але умовились дуже докладно щодо дальшої нашої тактики. Шура лікарювала там не перший рік, її любили в повіті і знали всюди, як сумлінного лікаря. А Василь тішився загальною симпатією серед селян ще з студентських часів. Всю землю віддали ми без суперечок і викупу, а собі залишили на власність садибу з садом і п'ять десятин тютюнної плянтації.

Пригадалась мені при цій нагоді пригода з тією тютюнною плянтацією. Ще в давніх часах один із сусідів почав собі поволі заорювати. Мати Василя була обурена його сваволею, але не подала його до суду. Це його ще більше осмілило й він приорав ще більше. Аж одного дня мати при обході плянтації зустріла його.

— Пробачте мені, пані-матко, що я приорав вашої чверть десятини. Я це знаю, але щось хворію і йду сповідатись. Може помру, то не майте до мене жалю! І вклонився матері аж до землі. Мати, зворушена його каяттям, підняла його і відповіла:

— Бог простить, діду, добре, що покаялись.

— Так, була відповідь, легше стало на душі. Але я вже відписав все своє майно синові і там і вашої чверть десятини...

Оце нам мати, сміючись, розказувала, а я наводжу це, як ілюстрацію психології нашого селянина.

Негайно по нашому приїзді прийшли до Василя селяни. Запросили його на сільське зібрання, або "сход". Виявилось, що з Прилук надходили різні розпорядження, що їх "волесть" не розуміла, а боялась відповідати.

Взагалі час був непевний. На Лівобережжі ще була большевицька влада, але ходили чутки про прихід німців. Отже треба було вести дуже тонку й розумну політику, щоб задоволити й большевицьку владу, а й не наразити собі "панів". Це селяни добре розуміли.

— Ви, пане докторе, краще розумієтесь на їх бумагах (це про большевиків), а ми часто не знаємо, що писати, так, щоб не попасти в біду! — І зробили Василя своїм волосним секретарем.

Не дуже й Василь був певний за свою тактику. Але мусів погодитись, щоб рятувати селян. Адже німці наближались, заведуть новий правопорядок, і селянам прийдеться відповідати. І так почалася діяльність Василя Совачева у зовсім новій ролі, що принесла нам багато переживань.

Першою рисою, що нас приємно вразила, це була тяга села до освіти. Сільська молодь звернулася до місцевої інтелігенції з вимогами влаштувати їм народній університет. Ми зраділи цьому, як засобові впливати на сільський актив. Село було дуже велике, було багато студентів і гімназистів, окрім того мій чоловік — лікар, сестра його, теж лікар, аптикар і я — всі ми поділили між себе предмети й розпочали науку. Не було порядного пляну й багато дечого бракувало, але тим ніхто не журився. На мою долю випало читати історію французької революції. Перший раз я дуже хвилювалась, боячись провокаційних запитань (адже була й горстка большевиків у селі!). Але потім, побачивши, що зустрічаю повну увагу, підкреслену ще й оплесками, полюбила ті лекції. Дивно було дивитися на ту публіку! В перших рядах сиділи сиві діди, які часто подавали свої репліки й завваження. Дальше середні літами, а потім молодь.

Та от одного дня саме на лекцію прийшла місцева інтелігенція. Це був священик, директор пошти, деякі поміщики. На другий раз шкільна зала була порожня. Місцевий учитель сказав мені, що лекції не буде, бо селяни заявили, що "разом із буржуями на науку ходити не будуть". І вже не прийшли, хоч я й порозумівалася із буржуями щодо того. Але це вже й так був березень, починалась оранка, і можливо, що це й припинило лекції. Та все ж мене застановив тоді цей відрух ненависти у наших селян.

Цікавий був також досвід із доповіддю у Василя. Якось то селяни звернулися до нього з проханням прочитати їм лекцію про те, які є партії і як ставляться до аграрного питання. Читаючи цю лекцію, Василь не міг не торкнутися врожайности землі, різниці клімату і т. д. Говорив це навмисне, щоб підкреслити всі вигоди української землі: "У нас, наприклад, не знають люди, що в Московщині зерно сушать в особливих печах перед обмолотом і що в них п'ять десятин родить те, що в нас одна!"

— Ой, бідні люди! Та як же і вони живуть? Ой, лишенько! — казали, хитаючи головами. — Але, пане докторе, нехай там, де хто родився, там і залишається! — закінчували вони свій вияв співчуття. Нехитрі люди не вміли закривати своїх думок і побоювань.

Раз Василь запропонував селянам написати свій проєкт аграрної програми. На жаль, пізніше, під час наших мандрівок ми загубили її. Але пам'ятаю виразно, що вони відкидали поділ землі без викупу: "Воно певніше рішили вони," — коли заплатиш помі-

щикові. Тоді воно *моє*, ніхто не зможе мені відобразити! Тільки, щоб ціна була по-Божому!"

Господи, як згадаю тепер ті всі обличчя — діда Петра, баби Горпини і багатьох інших! І як подумаю про їх переживання під час примусової колективізації або голоду, то хочеться ридати!

Пригадується ще один експеримент, що його насунув тодішній час. Був у селі великий і гарний маєток генеральші Фріц з родини Лянсдорфа. Коли вона померла, спадкоємці не зголосились. Однієї землі, що лежала облогом, було 250 десятин. Треба було цей маєток загосподарювати. Щоб уникнути грабунку, Василь запропонував зробити в будинку читальню, бібліотеку і залу для вистав. Особливо подобалася людям думка влаштувати там загальну лазню. Щоб зацікавити селян, Василь прочитав їм лекцію про комунальну господарку. Дехто з селян зацікавився і висунули пропозицію — влаштувати в цьому маєтку спільне господарство.

Записалось щось душ із сорок, у більшості молодь. Все йшло добре аж до того часу, коли Василь оголосив, що треба зложити по 100 рублів на купно необхідного реманенту. Тут і почалася біганина вечорами до Василя.

— Пане докторе, а як же будемо ділити врожай?

— Та всі ж працюватимуть однаково і ділити будуть однаково.

— А я так не хочу! Я Петра знаю, я встану на роботу о 3-ій годині рано, а він прийде о 5-ій! А при поділі він однакову частину одержить? О, ні, нема дурних!

— Всі будуть однаково працювати. А коли хто не вийшов, то певно йому щось перешкодило й він це мусить доказати.

— О-го-го! Петрові щодня щось буде перешкоджати! Давайте моїх сто рублів назад...

Василь тільки посміхався: "Яка їм комуна? — говорив мені. — Ніколи большевикам не пощастить зробити з них комуністів". — Згодом колгоспи довели це на ділі.

І так із селом у нас наладналися добрі відносини. Траплялися навіть просто зворушливі випадки. Ось уночі почули ми стук у шибу. Василь вийшов і побачив знайомого селянина. "Пане докторе, привіз вам мішок борошна, у вас же тепер немає..." — А коли Василь питався про ціну, то одержав відповідь: "Та що ви, пане докторе! Та ж ви мені дочку від смерти урятували... Щоб я у вас брав гроші? Споживайте собі на здоров'я!"

Але діяли й темні сили. Особливо відзначилась "урівнююча партія", що її головою був згаданий уже Денис. Було в ній усього шість душ, але це вистачило на те, щоб кожного дня уночі дзвонили на сполох.

Продовження на ст. 29

НАША ОБКЛАДИНКА

Під час XIII Конгресу УККА можна було оглянути три виставки, які розміщено в тому ж готелі, де відбувалися наради. Був там куток, у якому можна було оглянути видання, каталоги брошури Українського Музею. Побіч Пласт показав твори своїх членів, між ними дуже цікаві висліди конкурсу "Країна моїх батьків". Молоді учасники конкурсу зібрали в альбомах цікаві матеріали, знімки, статті, картини з різних околиць України.

Третя виставка це фотографічні праці Еміля Анціса, який недавно прибув з України. Мистецько виконані і старанно оправлені знімки представили нам архітектуру і природу України. Ця виставка заохотила нас показати читачам деякі мистецькі фотографії Еміля Анціса.

Родився цей мистець фотографіки у Києві і там же виростав. Закінчив Кіноматографічний Інститут у Москві після чого повернувся до Києва, де працював майже 18 років у Київській Студії Науково-популярних фільмів. Був співавтором біля 80-ти короткометражних фільмів, в тому багато таких, яких тема зв'язана з мистецтвом, природою, архітектурою. У 1968 р. виїздив у Карпати, де накручував фільми про народних мистців, різьбарів, як ось фільм п.н. "Чи минають свята?" Був це есей про судьбу народного мистецтва в Карпатах і на Закарпатті. Інший фільм про родину ткаць — Вересів слід Києва мав наголовок "Лада". Низка науково популярних та мистецьких фільмів була публікована в Радянському Союзі, але їх не вдалося привезти до США.

Вдалося тільки привезти архів знімок з України.

Досі мав він уже виставку своїх фотографій у Глен-Спей та у Філадельфії. Наступну виставку приготує ОМУА в Нью-Йорку від 1-го лютого 1981 р.

Звичайно в січні наша увага особливо звернена на Київ, бо ж там проголошено і Самостійність і Соборність України. То ж на обкладинці побачимо церкву над брамою Печерської Лаври. В числі між іншими є вид на Видубицький манастир.

2.

НАШЕ ЖИТТЯ, СІЧЕНЬ 1981

Еміль Анціс. Світлини:

1. Вид з Києво-Печерської Лаври на Видубицький монастир
2. Лебеді
3. Зимова графіка.
4. Пластика.

ПОДЯКА

Редакція "Нашого Життя" одержала від **Галини Плужник** книжку поезій її чоловіка **Євгена Плужника** "Три збірки", яка саме появилася у виданні Інституту Літератури ім. Михайла Ореста — 1979 — Мюнхен. Дякуємо за цю рідкісної вартости, гарно видану книжку.

З Новим Роком вітаємо пані Галину Плужник та бажаємо здоров'я, сил і всякого добра.

Редакція "Нашого Життя"

ЄВГЕН ПЛУЖНИК

Як страшно! Людське серце
До краю обідніло

П. Тичина

Я знаю, —
Перекують на рала мечі.
І буде родюча земля —
Не ця.
І будуть одні ключі
Одмикати усі серця.

Я знаю!
І буде так, —
Пшеницями зійде кров;
І пізнають, яка на смак
Любов.

Вірю.

"Три збірки"

Вісті з Централі

НА СТИПЕНДІЙНУ АКЦІЮ СУА ВПЛАТИЛИ В ЛИСТОПАДІ 1980 Р.:

200.00 дол.: інж. Роман Левицький, Філядельфія,
165.00 дол.: 22-ий Відділ СУА, Чікаго;
по 150.00 дол.: Ірена Кливак, Кліфтон, Петро і Анна
Ганчарики, Ведзерсфілд;
по 100.00 дол.: д-р Данило і Ростислава Богачевські, МкЛін,
Орест і Оксана Кузьми, Гартфорд, доповнення 200 дол.
стипендії, Анастасія Михайлович, Чікаго.
75.00 дол.: Дарія Хухра, Кергонксон.
40.00 дол.: д-р Константин Кебало, Нью-Йорк.
по 25.00 дол.: Остап Миськів, Аліквіппа, Іван Керницький,
Нью-Йорк.
20.00 дол.: 66-ий Відділ СУА, Нью-Гейвен.
Разом 1.150.00 дол.

Замість квітів на передчасну могилу **Павла Юськевича**, дорогого сина нашої членки Джені і Стефана Юськевичів, склали пожертви на стипендійний фонд студента в Бразилії:

225.00 дол.: Стефан і М. Христина Юськевичі,
30.00 дол.: д-р Роман і Беті Андрієві,
25.00 дол.: інж. Роман і Ірина Свистуни;
по 20.00 дол.: Петро Смерека, Марія Ярема, Тим і Марія
Джаїлс, інж. Мирон і Галина Коритки, д-р Браєн і Дарія Мк
Кий;
по 10.00 дол.: Сантош і Марія Борзі, Мирон і Марія
Дозорські, Слава Ярема, Джан і Ангелина Бода, Михайло і
Петрина Лупійчуки, Михайло і Ольга Шлони, д-р Рената
Берні Волинець-Варнер, інж. Зенон і Лариса Шлони, адв.
Вільям і Ірина Бравн, Іван і Марія Колосівські;
по 5.00 дол.: Іван і Ева Опришки, Михайло і Марія Пелінські,
Іван і Юлія Стар.
3.00 дол.: Іван і Надія Гемілтон;
по 1.00 дол.: Гелена Домбровек, Марія Лавоска.
Разом 500.00 дол. Ту суму прислали інж. Роман і Ірина
Свистуни з Ірі, Па.

Ірина Качанівська

МІЖОКРУЖНА КОНФЕРЕНЦІЯ В ЮТИЦІ

Міжокружна Конференція в Рочестері. Зліва Ксеня Антіпів — 57-ий Відділ СУА, Ютика, Іванна Мартинець — голова Округної Управи Північного Нью-Йорку, д-р Теодозія Савицька — референтка суспільної опіки СУА, Таня Дурбак — голова Округу Південного Н.Й., Анна Макух

Міжокружна Конференція суспільної опіки, мистецько-музейна, преси і зв'язків відбулася 15-го і 16-го листопада 1980 р. в Ютиці, Н. Й. при співучасті Відділів 57-го, Ютика, що був господарем, 99-го Вотервліт, 34-го Коговз, 46-го Рочестер, 49-го і 97-го Боффало та 68-го Сиракузи.

Вісім Відділів розкинутих на просторі 200 миль, взяли участь у конференціях, обговорюючи актуальні теми, що торкаються вище згаданих референтур. Виголошено і про-дискутовано реферати:

— референтка суспільної опіки 49-го Відділу, Боффало, Анна Капітан — референтка суспільної опіки Округної Управи Північний Н.Й., Ірина Руснак — референтка музей-на і мистецька СУА, Іванна Бучак — від Округу Півден-ного Н.Й. Regional Council Conference in Rochester.

1. "Реєстрація предметів народнього мистецтва музейної вартости і збирання знімків з українського поселення в Америці для Українського Музею" — Іванна Бучак від Округу Південного Нью-Йорку.

2. "Український Музей в Нью-Йорку і переведення кампанії для приєднання його членів" — Марія Крамарчук, голова 47-го Відділу, Рочестер.

3. "Українське народне мистецтво і як його виставля-

ти" — референтка мистецтва Головної Управи СУА, Ірина Руснак.

4. "Творення Гуртків любителів українського мистецтва та комітетів для збереження української спадщини" — Стефанія Павлович, голова 46-го Відділу Рочестер, Північна Округа.

5. "Суспільна Опіка" потреби і можливості переведення акції і праці в Америці та поза її межами" д-р Теодозія Савицька, — референтка сусп. опіки Головної Управи СУА.

6. "Стипендійна Акція" — приєднання спонзорів та пекучі потреби допомоги молоді в Полудневій Америці і в Європі — Анна Макух, референтка сусп. опіки 49-го Відділу Боффало.

7. "Об'єднана суспільна опіка" — Анна Капітан, референтка сусп. опіки Округи Північного Нью-Йорку і директор бюро О. С. О. в Рочестер, Н. Й.

Вечором відбулася зустріч із ширшим громадянством Ютики і околиці, висвітлення прозірок з Українського Музею в Нью-Йорку та реферат на тему: Український Музей в Нью-Йорку, його конечність і розбудова" — Ірина Руснак. Цікава і вичерпна доповідь прикувала увагу слухачів, а Український Музей здобув 14 членів у Ютиці.

Цього вечора, членка 57-го Відділу, хорунжа Ольга Ярмач, відзначила своє 80-ліття. Обдаровано її китицею квітів, а голова Відділу Ірина Запаранюк розповіла про воляцьку поставу та життя соленізантики. Грімке "Многая літа" було доказом пошани і союзянської відданості для неї. Присутні продовжували прийнятний вечір при чаю і солодощах приготованих членками 57-го Відділу.

Другий день нарад після участі в Службі Божій, використано на семінар, який перевела референтка преси Головної Управи, Олена Процюк. Вона докладно поінформувала присутніх про "Конференцію Декади" в Копенгаген із особистими заувагами на будуче. Опісля обговорила тему: "Завдання і методи референтки зв'язків і тісно пов'язаної з нею референтки преси". Обговорено: "Роля і добір знімків для хроніки Відділів і Округ" і "Наше Життя". Слідували запити і дискусія. Опрацьований на дводенних нарадах різноманітний матеріал служитиме

Голова 57-го Відділу, Ютика, — Ірина Запаранюк вітає хорунжу Ольгу Ярмач з її 80-літнім днем народження
President of UNWLA Branch 57. Irena Zaparanjuk, greets flag-bearer Olha Yarmak with best wishes on her 80th birthday.

Відділам для їх кращої праці. Іванна Мартинець, голова Округової Управи Південного Нью-Йорку підсумовуючи постанови винесені з нарад, подякувала голові Округи Південного Нью-Йорку, Тетяні Дурбак за підготовку нарад, 57-му Відділові і голові Ірині Запаранюк за поміч в організуванні та паням, які подбали про прохарчування і нічліги позамісцевих учасниць. Анна Кошикар приготувала в ресторані святковий полуденок-зустріч у суботу. Членки змогли по-товариськи провести час "дозвілля".

Закрила наради Таня Дурбак. Короткими словами висловила вдячність за співпрацю, признання за успіхи конференції і надію, що такі зустрічі будуть відбуватися частіше, бо вони є успішними і корисними.

Марія Крамарчук
пресова референтка Округової
Управи Північного Нью-Йорку

СВЯТОЧНІ БАЖАННЯ! ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ!

На адресу Редакції "Нашого Життя" наспіли привіти та бажання з нагоди Нового Року й Різдва Христового.

Щиро дякуємо.

Бажаємо усім читачам, передплатникам та їхнім родинам усього добра, щастя і здоров'я

Редакція і Адміністрація "Нашого Життя"

З Різдром Христовим і Новим Роком шлемо наші щирі побажання Головній Управі Союзу Українок Америки, Редакції "Нашого Життя", Округовій Управі СУА, Нью-Йорку, всім членкам СУА та їх найближчим. З нагоди свят складаємо 100.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя".

83-ій Відділ Союзу Українок Америки
Нью-Йорк, Н.Й.

З Різдром Христовим і Новим Роком вітає Вас 89-ий Відділ СУА в Кергонксоні і пересилає скромний дар в сумі 25.00 дол. на Пресовий Фонд журналу "Наше Життя"

Управа 89-го Відділу СУА

Вельмишановна Пані Редактор! Щиро вітаю і бажаю щасливого Різдва

Наталія Даниленко

При цій нагоді складаю 10.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя"

Високошановному **Панові Осипові Головацькому** і його дружині бажаємо щастя, здоров'я у Новому Році та вітаємо зі Святами.

Щиро вдячні
Редакція "Нашого Життя"

Світова Федерація Українських Жіночих Організацій

XXXIII РІК ВИДАННЯ

СІЧЕНЬ 1981

ЧИСЛО 1

ХРИСТОС РАЖДАЄТЬСЯ! СЛАВІТЕ ЙОГО!

Управа Світової Федерації Українських Жіночих Організацій вітає все українське жіноцтво, що проживає по різних країнах і в поневоленій Батьківщині нашій — Україні, з величним празником Різдва Христового!

Хотілося б, щоб незмінно радісні слова різдвяного привіту долинули у найдальші закутки світу, де проживає українська людина, — до тюрем і в'язниць, де караються ті, які за Правду і за Віру, за Батьківщину постояли. Свята вість про те, що Христос Спаситель народився, сповняє душу надією на перемогу Правди, а серце вщерть наливає добром і любов'ю до всього рідного.

Нехай же новий 1981 рік дасть нам усім сил, снаги і вміння приблизити цей вимріяний День, День Перемоги Правди і Волі в Україні!

Стефанія Савчук,
почесна голова

Лідія Бурачинська
голова

і заступниці:

В США:
Іванна Рожанковська
Марія Квітковська
Уляна Целевич
Валентина Кузьмич

У КАНАДІ:
Любомира Чайковська
Марія Долішна
Ольга Заверуха

В ЄВРОПІ:
Ольга Штайнер
В АВСТРАЛІЇ:
Лідія Гаєвська-Денес
В ПІВДЕННІЙ АМЕРИЦІ:
Марія Мазняк

ПОСТАНОВИ 1980 р.

Наради Управи СФУЖО, що відбулися в днях 8-9 листопада 1980 р., видали ряд постанов. Ці постанови опрацювала комісія в особах — Ірина Пеленська, Анна Марія Баран і Марія Савчак. Вони були відчитані й прийняті під час нарад, але пізніш ще раз зредаговані комісією. Тепер уже, відбиті, будуть розіслані всім учасникам нарад і всім складовим організаціям СФУЖО.

СТВОРЕННЯ НОВИХ КОМІСІЙ

Наради Управи СФУЖО ствердили потребу створення нових комісій. Ухвалено створити негайно Комісію Зв'язків у Торонто і Культ-освітню Комісію у Філядельфії. З тією метою розіслано вже відповідні листи до складових організацій Канади й Америки.

Комісія Зв'язків у Канаді подбає про контакт із Комісією Декади в

Канаді, яка підготовляється до належного відзначення канадського жіноцтва. А Культ-освітня Комісія має на меті розглянути можливість видання книжки про жінок-мисткинь.

НАРАДА УКРАЇНСЬКОГО РОКУ ДИТИНИ

Дня 17-го грудня 1980 р. відбулася в Нью-Йорку нарада Світової Комісії УРД. Для цього прибула з Дітройту голова Ірина Пеленська, а з Філядельфії Лідія Бурачинська. У Нью-Йорку зійшлися членки Комісії під проводом заступниці Христини Навроцької.

Ірина Пеленська з'ясувала потребу переглянути, що досягнуто за цей рік і що слід було б намітити на майбутнє. Ідеться про те, що наші резолюції Комісія Міжнар. Року Дитини в Женеві зарахувала до того, що слід було б

зробити. Це не тільки почесне вирішення нашої праці, але це зобов'язує нас до дальшої дії. Поставлено розглянути — які з Крайових Комітетів ще діють і заснувати новий Крайовий Комітет в Америці. Розглянено також касу Комісії, яка виказує прихід із розпродажу жетонів і листівок. Ухвалено затримати це до відповідного моменту.

МОЛОДІ ДОКТОРКИ

В цьому році прийшло кілька вісток про досягнення наших молодих студенток, що закінчили свої студії докторатами. Дві з них це доктори права, а саме д-р **Олена Стерчо** з Філядельфії і д-р **Дзвінка Кришталович** з Клівленду. Д-р **Марія Грицеляк** з Чикаго є доктором медицини. А д-р **Ірина Макарик-Заяць** з Торонто здобула докторат філософії на Торонтонському університеті.

ОРГАНІЗАЦІЯ УКРАЇНСЬКИХ ЖІНОК У БРАЗІЛІЇ

Недавно наспіло з Курітіби звіт-домлення з діяльності за 1979 р. Вміщено в ньому перегляд усіх ділянок, починаючи від організаційної. Централя ОУЖ і 7 Відділів нараховують 520 членок.

Культ-освітня ділянка пишається тижневими радіопередачами Укр. Браз. Клубу, що їх провадять членки ОУЖ — Ольга Горачук і Євгенія Мазепа. Ольга Горачук провела курс української вишивки для членок ОУЖ. Влаштовано кілька імпрез. Сюди належать також музейна збірка і бібліотеки. Подаровано 30 нагороджених писанок з конкурсу і книжки, що наспіли з різних українських поселень. У музейній збірці є тепер 235 писанок і 102 експонати, як частини нар. вбрання, музичні інструменти, вишивки і кераміка. Впродовж року виставка мала багато відвідувачів.

Виховну працю виконує суботня школа, яку провадить ОУЖ. Нараховує 5 клас, себто дит. садочок і 4 класи. До школи ходить 120 учнів.

Український Рік Дитини мав свій окремих комітет, що тісно співпрацював з ОУЖ. Влаштовано курс писання писанок для дітей, який закінчився конкурсом з нагородами для малих майстрів. Ці писанки були виставлені разом з українським орнаментом в галерії виставок школи СЕСС, де вони здобули дуже високу оцінку.

У ділянці суспільної опіки ОУЖ допомагав потребуючим. Передусім розсилав на різні адреси пакунки з одягом, що наспіли з Америки й Канади. Підтримував стипендійну акцію СУА в різній формі.

Зв'язки втримуються з різними складовими організаціями СФУЖО, як також із Суспільною Службою Українців Канади, Українським Золотим Хрестом і з Бразильським Осередком Українських Студій. Управа і членки ОУЖ співпрацюють із Секцією Молоді КЛЕМ, Фолкльорною Групою і Центр. Управою ХОС-у і УБК.

На кінці подано річний оборот у сумі 94,077.51 крузейрів.

Звіт підписали — Тетяна Бацин, голова і Лідія Єдин, секретарка.

Управа і членки Організації Українських Жінок у Бразилії

АСОЦІАЦІЯ ЖУРНАЛІСТОК

Дня 10 листопада 1980 р. відбулись у Торонто Загальні Збори Асоціації Українських Журналісток. Це давнє згуртування професійних сил вимагало нового впорядкування і накреслення плянів праці. Збори відкрила Марія Чучман, представниця попередньої Управи. Ціль і засоби Асоціації з'ясувала Ірина Пеленська. Пригадала, що наша участь у Світовій Жіночій Конференції в Копенгагені виявила недостачу жіночого пера у нашій пресі. Перед Асоціацією Журналісток стоять численні, актуальні завдання.

Слідувала дискусія. В ній висловились — пп. Віра Ке, Аріядна Стебельська, Ярослава Винницька, Марія Чучман, Марія Сірата, Осипа Максимів. Відповідали пп. Ірина Пеленська й Лідія Бурачинська. Вичерпавши всі аспекти праці в майбутньому, приступлено до вибору Управи. До неї увійшли пп. — Марта Хомин, голова, Аріядна Стебельська, заступниця, Осипа Максимів, секретарка, Марія Сірата, скарбничка. Архіваркою залишилась Іванна Зельська, яка незмінно вже довгі роки збирає матеріали про діяльність наших журналісток. Вільними членами стали: пп. М. Чучман, В. Ке, Я. Винницька.

Під проводом І. Пеленської намічено плян праці на найближчий час. Картотеку журналісток, що тепер існує, слід було б доповнити відомостями про молоді журналістичні сили. Даліше — змагати до творення клітин українських журналісток у різних країнах нашого поселення. Ці гуртки могли б ставити собі окремі завдання, наприклад опрацювання побуту жінки в Україні. Або призадуматись над проблематикою жіночої праці в різних країнах поселення. Цей плян доповнили присутні, домагаючись влаштування курсу або семінара на журналістичні теми. Також варто було би впровадити стінні газетки в школах українознавства. Врешті закрито нараду постановою деякої зміни правильника, що дав би Асоціації більшу свободу рухів. У Зборах взяло участь 12 осіб.

ОСОБИСТЕ

Тетяні Шуст, кандидатці "Нашого Голосу" на Сьомий Баль Української Преси", складаємо наші найщиріші побажання з приводу її одруження дня 6-го вересня 1980 р. з інж. **Володимиром Темницьким**, у Гантері.

Редакція "Вістей СФУЖО"

OUR LIFE

MONTHLY, published by Ukrainian National Women's League of America

VOL. XXXVIII

JANUARY 1981

No 1

EDITORIAL

IN SEARCH OF THE POETRY OF LIFE

"From an old friend, who at all times, seeks the poetry of life."

Such was the dedication on the copy of Kotliarevsky's "Eneida," which I had received as a present from Hanna Victorivna Sovacheva. I enjoyed the book and rather fancied the dedication, although I could not yet grasp its fully meaning. I was in my teens and all around me was poetry. Although these were the trouble-ridden times of World War II, all the arrest, trials, demonstrations...seemed to be full of an idealistic beauty — the love for one's country. Today, I finally see how the poetry of life helped me overcome many misfortunes and helped me end up on top of the sea of life.

It would be fascinating to see which people are better able to weather the ups and downs which life has to offer: those who look only at reality, who weigh all factors carefully, who worry only about reaching materialistic goals, or those who find, besides reality, a degree of romanticism and poetry in life.

One can climb a mountain and count the number of feet he's climbed; or one can climb the same mountain, not noticing the hard trail, the heavy backpack, but drinking in the beauty of nature, the clouds above, the

music of the stream flowing alongside. One must look for romanticism and poetry in all that one does; one must be able to find a value in life above that which can be precisely measured and evaluated.

Looking at the poetry written by our political prisoners, those living behind prison walls, behind barbed wire, separated from us by endless tundras, we see evidence of an earthshaking search for beauty and poetry; we see a tragic romanticism.

Maybe those persons who live realistically reach higher materialistic goals, higher professional heights, lead more luxurious lives. But are not their lives somewhat poorer for the lack of romanticism, beauty, and poetry which lies just beyond their reach?

Reading the poetry of the political prisoners brings to mind the sea shell which must sacrifice its "life" in order to form beautiful pearls. It is simply awful to think that we live our comfortable and safe lives and bypass the beauty and poetry which is just waiting for us, that we do not know how to find and evaluate the "poetry of life."

Translated and condensed by M. Jarymowycz from the Editorial of Jan. 1981

Books for Ukrainian Children in English:

A selected bibliography by Maria Jennings

How many times have we all heard of the importance that reading plays in the development of our children. We, as parents, are encouraged to read to our children and expose them to books as much and as early as possible. This is not a hard task to accomplish as far as providing reading materials in English are concerned. Any visit to a public library will reveal the wealth of excellent English language books available for children of all ages.

Many parents are unaware, however, that among these books are a number that are of special interest to our Ukrainian children. These are excellent books that reflect our cultural heritage. Several of them are recommended for inclusion in library collections by such standard library selection tools as the *Children's Catalog*. Most of them, therefore, can be found in public libraries throughout the United States. If they are not available in your local library, a request may be made that the library purchase them. Most of these books can also be ordered at any bookstore, although regrettably, *Ivanko and the Dragon*, *Tusya and the Pot of Gold*, and *Ukrainian Folk Tales* are now out-of-print. The chances of finding these

books in a library, however, are good.

This is not to say that our children should not be reading books in Ukrainian. By all means, let us send our children to Ukrainian language schools and encourage them in their studies as much as possible. Let us expose them to Ukrainian books as much as possible. In any language, however, exploring our cultural heritage with our children will greatly enrich both our and our children's lives.

Bloch, Marie Halun. Aunt America. New York, NY: Atheneum, 1972. 149 pp. Paperback. 95¢.

An interesting glimpse of life in Ukraine is provided by this book. An Aunt from America comes to visit Lesya's family in their small Ukrainian village close to Kiev. This creates excitement and havoc in the life of Lesya who must come to grips with her ambivalent feelings toward her Aunt and her father. The author's insightful treatment of Lesya's feelings and growth in understanding make this a touching and warm story. Ages 9-12.

A FAMILY OR A CAREER?

Just recently, the NY Times published an interesting article on young professional women. I seems that today's youth is not at all sure how one can form a happy medium between having a successful career and raising a family.

Surprisingly enough, 77% of the female students interviewed, all in the best universities in America, stated that raising a family was vastly more important to them than a professional career. But maybe it is not so very surprising. Maybe it is simply a reaction to the stormy days of the 1960's!

Whatever the reason for these views may be, we can assume that our Ukrainian girls will be affected by them. Although we may all be for equal rights for women, for professional careers for women, one question still weights heavily in our hearts: "What of the Ukrainian family?"

One need not be a pessimist in order to be concerned about the many young or even middle-aged couples who have no children, or who have at the most one or two. What will happen in the future? Already there are fewer and fewer children in our schools, in our youth organizations. What will tomorrow bring?

The question, "family or profession?", is becoming twice as complex. Now it is the question, "the Ukrainian family or a profession?". The Ukrainian career woman must decide whether to let her child be brought up by non-Ukrainian strangers in order to further her career.

"The family — or a career?" — a very complex question, which every young woman must answer for herself. For young Ukrainians, the question is twice as difficult to answer. Unfortunately, instead of offering support, we — the older generation — offer only harsh words of criticism.

Translated by M. Jarymowycz from O-Ka, Jan. 1981 issue.

Bloch, Marie Halun. Displaced Person. New York, NY: Lothrop, Lee & Shepard, 1978. 191 pp. \$8.16.

Stefan, a fourteen-year-old boy, and his father flee from Ukraine into Germany before Soviet forces during World War II. Stefan's confusion and effort to understand the turmoil around him are convincingly portrayed by the author. A realistic glimpse of the experiences of thousands of Ukrainian refugees is provided for readers. Ages 10-14.

Bloch, Marie Halun, translator. Ivanko and the Dragon. Illustrated by Yaroslava. New York, NY: Atheneum, 1969. Unpaged.

A translation of one of the best known Ukrainian folk tales about a childless couple who yearn for a child. Their wish is granted when a stick of wood magically turns into a real boy whom they name Ivanko. Ivanko is stalked and captured by a she-dragon bent on having him for dinner. Ivanko outwits the dragon and all ends happily when he is rescued by a goose. Bold illustrations are provided by Yaroslava. Ages 5-8.

Bloch, Marie Halun, translator. Ukrainian Folk Tales. Illustrated by J. Hnizdovsky. New York, NY: Coward-McCann, 1964. 76 pp.

This is an able translation of some of the better known Ukrainian animal tales such as "The Cat and the

✓ 45th ANNIVERSARY OF THE DETROIT REGIONAL COUNCIL

A rousing start with audience participation of the National Anthem and Soyuz Hymn set the mood of the afternoon at the observance of the 45th Anniversary of the Detroit Regional Council, held November 16, 1980 at a dinner at the Ukrainian Cultural Center in Warren, Michigan.

Opening greetings and remarks, made by LIDA KOLODCHIN, President of Detroit Regional Council, paved the way for honoring members of 45 years.

Luba Celuch (Branch 53) acted as the Emcee and, as each member's name was announced, she was given a scroll of recognition for her 45 years of membership, which was tied with a royal blue ribbon and presented with a white silk rose. There were 43 women in all, many in their early and late eighties. The past presidents of the Detroit Regional Council seated at the head table were also recognized for their services and each presented with a corsage.

Speakers on the program were: Katherine Chomiak, describing the beginnings of the Regional Council in Detroit; Roma Dyhdalo, on "Future Prospectives of S. U. A." Sonia Hazen, Vice-President of Regional Council, presented the 25 ladies who joined the Ukrainian National Women's League in 1980 in the Detroit Region.

Irene Lonchyna, Educational Chairman of the National Board, presented a Certificate of Congratulations to the Detroit Regional Council on their 45th Anniversary. Olga Liskiwsky read many letters of congratulations from many organizations and friends. Pauline Budzol was recognized for being president of Branch 5 for 20 years.

Entertainment features were — Steve Romanow and his Ukrainian dancing ensemble from Windsor, Ontario (Canada)

Chanticleer", "Pan Kotsky", and "The Spiteful Nanny Goat". Simple black-and-white woodcuts illustrate the twelve selections. Ages 9-12.

Franko, Ivan. Fox Mykyta. English version by Bohdan Melnyk. Illustrated by William Kurelek. Plattsburgh, NY: Tundra Books, 1978. 148 pp. \$12.95.

The spirit of the humorous tale of the cunning "Lys Mykyta" is aptly captured in this prose version of the poem. Fox Mykyta outwits all of his enemies when they bring him to trial before King Lion Tsar Lev. The numerous, simple black-and-white drawings of William Kurelek illuminate and capture the mood of the story. Ages 9-12.

Godden, Rumer. The Kitchen Madonna. New York, NY: Viking Press, 1967. 89 pp. \$5.95.

Greg, a nine-year-old boy, comes out of his shell when he sets out to find a kitchen icon for the family's Ukrainian housekeeper. Set in Great Britain, the story is told with sensitivity and warmth. Ages 9-12.

Kurelek, William. Lumberjack. Illustrated by the author. Boston, MA: Houghton Mifflin, 1974. Unpaged. \$6.95.

The life of a lumberjack, before mechanization, is brought to life by Kurelek's primitive detailed paintings and text. Told in the first person, these are the author's

presenting a specialized choreography which pleased the audience enormously with their energetic, humorous interpretations.

Another entertainment feature was a medley of songs sung by a well loved lady with a lilting soprano voice who charmed everyone. She was our own Donia Stephania Demery (Branch 37) who has been serving the Ukrainian community with song since her teens for over 50 years. Her three musical selections were Shioharenko's "If only I had shoes"; Stepovey's "Song of Hope"; and a delightful Lemko song by Hayvoronsky. This beautiful Ukrainian music was enthusiastically received. The brilliant accompaniment was played by Olga Solovey, widely known for her excellence.

Katherine Krywucky (Branch 56) gave a dramatic recitation called "Mother" which the audience enjoyed very much.

The guest visited the display tables set up by the various branches to show their projects and history.

"Mnohaya Lita" brought the program to a close.

Press Release Person Sophie Anderson

✓ INCREASE OF SUBSCRIPTION OF "OUR LIFE" MAGAZINE.

As of January 1, 1981 the subscription of "Our Life" magazine has been increased to \$13.00.

Due to the high cost of printing and mailing, the Executive Committee of UNWLA was forced to increase the subscription of "Our Life" in order to insure its continued existence.

---

own recollections of his experiences as a lumberjack from 1946 to 1951. Named as a "Best Illustrated Book of 1974" by the *New York Times*. Ages 8-11.

Kurelek, William. A Northern Nativity. Illustrated by the author. Plattsburgh, NY: Tundra Books, 1976. Unpaged. \$9.95.

William, a twelve-year-old boy, dreams of seeing the Holy Family in various settings including a railway freight car, a garage, a cowboy's barn, and an igloo. Each scene is illustrated with one of Kurelek's full-color paintings. Ages 9-12.

Kurelek, William. A Prairie Boy's Summer. Illustrated by the author. Boston, MA: Houghton Mifflin, 1975. Unpaged. \$7.95.

The author captures the essence of growing up on a farm in Manitoba in the summer. The descriptions of everyday events are presented with a sharpness and clarity that only Kurelek's first hand experiences could bring. The full-page color paintings are remarkable in their attention to detail and in their ability to convey the mood of the text. The winner of seven awards. Voted the "Best Illustrated Book" in 1976 by the Canadian Association of Children's Librarians. Ages 8-11.

Kurelek, William. A Prairie Boy's Winter. Illustrated by the author. Boston, MA: Houghton Mifflin, 1973. Unpaged. \$7.95.

Life on the Canadian prairie during the harsh winter is vividly portrayed in text and illustrations by Kurelek. As in *A Prairie Boy's Summer*, Kurelek focuses on the common everyday experiences of children growing up on a farm in the 1930's. Twenty full-page color paintings

NEW RECORD — "KVITKA"

In the last days before Christmas, a new stereo record — "Kvitka" — appeared in the Ukrainian shops. This is the album of the young, but widely known singer, Kvitka Cisyk, whom you know through the extensive interview published in the September 1978 issue of "Our Life."

In her album, Kvitka Cisyk presents the Ukrainian public with a collection of traditional well-known Ukrainian songs. The rendition of these songs is of extremely high artistic quality. The musical arrangement and production of the album was done by Jack Cortner, Kvitka's husband; the background band consists of twelve persons. The album is dedicated to the memory of Kvitka's father, Volodymyr Cisyk, who — in Kvitka's own words — "opened up the world of music" to her.

Translated & condensed by M. Jarymowycz, from Record Review, Jan. 1981 issue.

COUNTRIES OTHER THAN U. S. (with the exception of South America) may send the subscription in their currency, which will equal the amount of 13.00 American dollars.

We would greatly appreciate receiving additional \$2.00 from those subscribers who already paid \$11.00 for the 1981 subscription.

---

illustrate the text. Winner of the Gold Medal of the Canadian Association of Children's Librarians as the "Best Illustrated Book" in 1974. Ages 8-11.

Symchych, Victoria and Vesey, Olga, translators. The Flying Ship and Other Ukrainian Folk Tales. Illustrated by Peter Kuch. Canada: Holt, Rinehart and Winston of Canada, Limited, 1975. 93 pp. \$9.95.

Along with the title story, Ivan Franko's "The Donkey and the Lion", plus eleven other folk tales are translated in this handsome edition. The scattered black-and-white and full-page color illustrations of Peter Kuch complement the text nicely. Ages 9-12.

Tresselt, Alvin. The Mitten. Illustrated by Yaroslava. New York, NY: Lothrop, Lee & Shepard, 1964. Unpaged. \$6.95.

In this retelling of a favorite Ukrainian story, a little boy loses his mitten on the coldest day of the year. Seeking shelter from the cold, various animals manage to squeeze their way into the mitten until it finally bursts from the strain. Yaroslava's colorful illustrations of the animals in Ukrainian folk costumes greatly add to the charm of this picture book. Ages 4-8.

Yaroslava. Tusya and the Pot of Gold. Illustrated by the author. New York, NY: Atheneum, 1971. Unpaged.

This story of Tusya, a terrible gossip, is humorously told and colorfully illustrated by Yaroslava. A farmer discovers a pot of gold in his field. When keeping this a secret seems impossible because the farmer's wife is such a gossip, the farmer devises and ingenious plan that enables the couple to keep the gold after all. Ages 7-9.

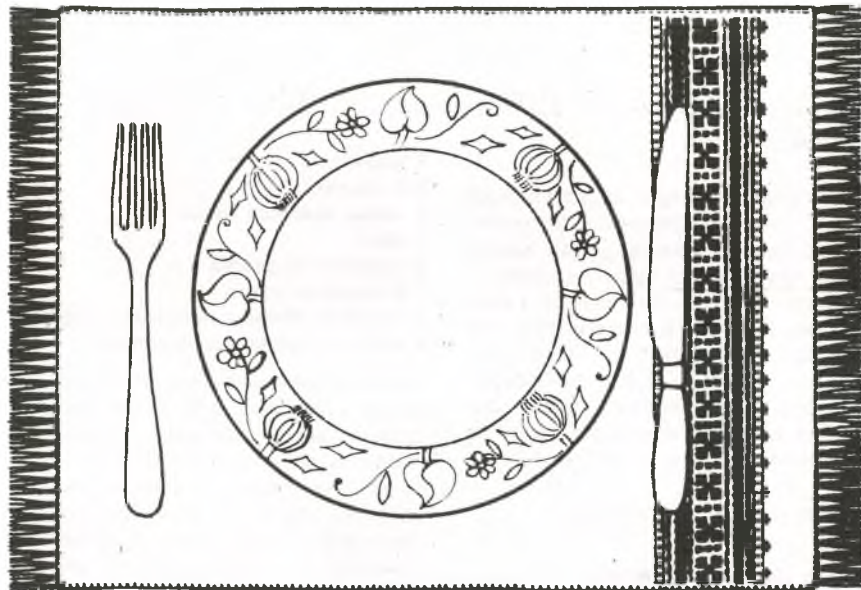
ВИШИВАНА СКАТЕРКА

Скатерті дуже часто заступаємо серветками. Для тієї цілі служать нам малі скатерки, прикрашені з одного боку вишивкою. Їх ладимо чотири або шість, залежно від того яка велика наша родина.

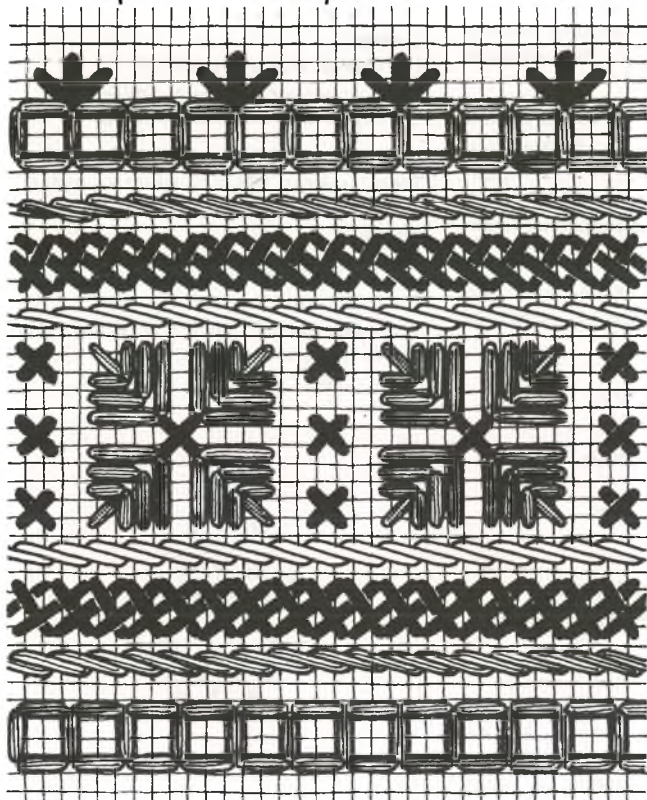
Матеріал. Тут послужить нам біле полотно або панам. Величина 15 на 10 інчів. Беремо трохи більше, щоб залишилось на викінчення.

Взір виконаний яворівськими стібами. Уміщуємо його з правого боку в цілості згори вниз. З лівого боку може бути кілька рядів яворівських шнурків або й нічого.

Викінчення скатерки. Ширші краї скатерки викінчені звичайним завиваним рубцем. Бічні краї скатерки обведені мережкою "прутиком" і викінчені тороками.

■ чорна   ● червона   ○ жовта

ВЗІР З ЯВОРІВЩИНИ

Взір з Яворівщини виконаний звичними стібами — шнурком, косичкою і подекуди хрестиками. Кольори — чорний, червоний і жовтий.

Рис. М. Винницька

ДО РЕДАКЦІЇ "НАШЕ ЖИТТЯ"

В 10-му числі Н. Ж. появилася дуже цікавий допис "А як мужчини в вишивках". Дописи на такі теми повинні були появлятися раніш.

Ми маємо подібну проблему з виступами нашого мішаного хору. Хоча частина хористів є проти виступів мужчин тільки в сорочках, хор час від часу виступає у сорочках й не тільки на наших внутрішніх імпрезах, але й на телевізії.

Дуже побажаним було б щоб частіше появлялися статті на цю тему.

Компетентні особи повинні вирішити як можна пристосувати вишивки до виступів на сцені. Багато мужчин мають чудові вишивки і варто було б їх уживати у публічних виступах.

З правдивою пошаною
Ярослава Кукіль

НАШЕ ХАРЧУВАННЯ

ЛУКІЯ ГРИЦІВ

ТІСТЕЧКА З ХОЛОДІЛЬНИКА

Не все є час, щоб присвятити кілька годин на випікання тістечок. Однак майже кожна з нас може пекти тістечка "на рати", а саме — замісити тісто, як маємо півгодинки вільної, а спекти тоді, як тістечка нам потрібні. Тісто тим часом "відпочиває" в холодильнику від кількох годин до кількох днів, залежно від того на коли нам свіжі тістечка потрібні.

ЦИТРИНОВІ ТІСТЕЧКА

8 унцій (oz) масла (м'якого)
1 горнятко цукру
шкірка з цитрини
1 чайна ложечка ванілі
1 ціле яйце
1 яйце поділене
3 ложки цитринового соку
4 горнятка борошна
1 ложка води
свіжі горішки

Втерти на електричній мішалці у великій місці масло, цукор, шкірку з цитрини і ванілю, щоб було легке. Додати ціле яйце, жовток і цитриновий сік. Домісити борошно.

Поділити тісто на чотири частини, завинути кожна з них тісно у восковий папір або станіолу і сховати у холодильник.

На другий день, або пізніше на підсипаній борошном стільниці розвалкувати тісто на 1/8 інча завтовшки, витинати формками невеличкі тістечка, змащувати білком збитим з водою та посипати горішками. Укладати їх на змащений лист у відстані 1/2 інча між кожним. Пекти 8-10 хвилин у печі нагрітій на 350 ° F або до золотого кольору. Переховувати ці тістечка у щільно закритій пацці. Готових тістечок вийде 100-120.

ЧОКОЛЯДОВІ ТІСТЕЧКА

8 унцій (oz) масла
3/4 горнятка цукру
1 чайна ложечка ванілі
1 яйце
2 горнятка борошна
1/2 горнятка какао
1 горнятко січених волоських горіхів
4 унції (oz) солодкої чоколяди

Втерти електричною мішалкою масло, цукор і ванілю, щоб стало легким. Додати яйце, борошно і какао та добре вимісити. Захолідити тісто около 2-х годин. Поділити на дві частини і викачати з них дві рольки завгрубшки 1 1/2 інча в діаметрі. Обкачати їх в січені горішки, щільно завинути через ніч, або можна й довшє.

Потяти на 1/4 інчеві кружальця, укладати на легко змащеному листі у відступах 1 інча та пекти у печі нагрітій до 400 ° F 8-10 хвилин.

Коли простигнуть — на середину кожного тістечка даємо 1/2 ложечки розтопленої чоколяди, яку розсмавуємо майже до самих країв, залишаючи краєчок непокритий чоколядою.

Переховуємо тістечка в пацці, яка дуже щільно закривається в холодному, але сухому місці.

ГОРІХОВІ ТІСТЕЧКА

1 горнятко мелених горіхів
4 унції (oz) масла
1 горнятко жовтого цукру
1 яйце (розбите)
1 чайна ложечка ванілі
2 горнятка просіяного борошна
2 чайні ложечки порошку до печива

Втерти електричною мішалкою масло, цукор, яйце і ванілю. Борошно просіяти з порошком, додати горіхи і разом замісити. Захолідити на 2-3 години; викачати з тіста рольку, завинути у восковий папір та знову

захолідити. Тяти в тонкі платки та пекти 10-15 хвилин на 350 °-375 ° F на золотий колір. Залишити на бляшаному листі, аж стверднуть.

МИГДАЛЕВІ ТІСТЕЧКА

8 унцій (oz) масла
2 горнятка борошна
1 чайна ложечка ванілі
1 горнятко цукру
1 чайна ложечка порошку до печива
2 яйця (або одне, якщо дуже велике)
2 жовтки круто зварені і перетерті.
Мелений мигдаль з 2-3 ложками цукру

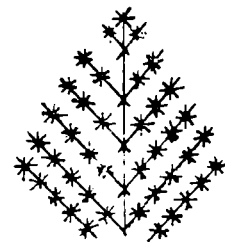
Втерти разом масло, цукор, яйця ванілю і жовтки. Борошно просіяти з порошком і домісити до попередньої мішанини. Тісто викачати в рольку, завинути у восковий папір і застудити. Наступного дня чи пізніше натинати тісто кружками, смазувати напіввбитим білком, посипати меленим мигдалем в якому є 2-3 ложки цукру. Пекти при 375 ° F коло 10 хвилин.

ТІСТЕЧКА З ВІВСЯНИХ ПЛАТКІВ

3/4 горнятка борошна
1/2 чайної ложечки соди до печива
1/2 горнятка товцу
1/2 горнятка жовтого цукру
1/2 горнятка білого цукру
1 яйце
1/2 чайної ложечки ванілі
1 1/2 горнятка вівсяних платків
1/4 горнятка посічених горіхів

Борошно і соду пересіяти разом. Товц, цукор, яйце і ванілю втерти, додати борошно і разом терти 2 хвилини.

Домісити вівсяні платки і горіхи. Тісто поділити на дві частини і викачати дві рольки, завинути в восковий папір і захолідити. Натинати 1/4 інчеві платки та пекти в печі на 350 ° F 10-12 хвилин

МЕДЯНА ХАТКА

Під час свят бачимо на виставах пекарень а то і у великих крамницях, такі медяні хатки. Вони дорогі і, треба звичайно їх ще й завчасу замовляти. Тимчасом маючи терпеливість можна самому зробити таку хатку, може не так професійно, але зате з великою приємністю. Найкращий доказ — наш знімок. На ньому хатка, що її збудувала моя доня при допомозі семирічного сина.

Ось її вяснення, як це зробити:

1. Найважливіше і перше — це виконати "форму" на хатку з паперу та картону т. зн. 4 стіни, 2 частини на дах, одну пару дверей і два вікна. Все це розуміється пропорційно до розміру хатки, яку хочемо мати.

2. Виконати тісто на стіни та вікна, двері та інші евентуальні частини хати. Тісто найкраще з припису на медівнички або таке, як подають у кожній американській куховарській книжці на т. зв. "джінджербред". Тісто завинути у срібний папір та дати до льодівні.

3. Зложити скелет хатки із витятих відповідно частин картону на трівкій картоновій підставі, уживаючи до того самоліпки і клею.

4. Коли скелет хатки готовий, розтачати медяникове тісто і викраяти

відповідні до форми хатки частини; на стіни з отворами на вікна та двері. Окремо частини на віконниці і на двері, та, як хтось має терпеливість то і на загороду біля хатки та інші прикраси. Спекти ті частини на золотий колір.

5. Під час того коли спечені частини стигнуть, зробити склицю з 3 білків, 1 фунта цукру-мучки та 1/2 ложечки "крім оф тартар".

6. Склицею смарувати по черзі стіни хатки та приліпляти до них відповідні величиною спечені частини. Коли добре присохнуть в той самий спосіб приліпити віконниці, двері, загороду. Вкінці посмарувати склицею дах з картону та наліпити на нього немов дахівки готові куповані тістечка (найкраще чорні або ясні округлі тістечка, можливо тоненькі).

7. Кути хатки добре підперти довгими різдвяними цукерками, а краї даху прикрасити паском склиці, яку найкраще для того перепускати через трубку з паперу, таку, яку вживаємо для прикраси печива.

8. Комин виконуємо з квадратних карамельових цукерків, які укладаємо відповідно, сполучуючи білою склицею.

9. Усі інші прикраси, як н. пр. квіти біля вікон, дерево біля загороду і т. п. виконуємо уживаючи кольорових, м'яких цукерків і викалачок і розуміється за допомогою власної фантазії.

Увага! Звичайно на зліплення цілої хатки потрібно подвійно стільки склиці як ми подали у приписі. Радимо однак на один раз не робити більше як з 3 білків. Склиця не може довго стояти, тож краще зужити все і зробити ще раз таку саму кількість.

О. К.

Продовження: КРИЗЬ ПОРИВИ ЖИТТЯ

Почалися підпали. Особливо шкода було маєтку Фріц, що про нього я згадувала. Були там солідні будинки, що їх селяни призначили на спільне користування. Щодня якась шкідлива рука підпалювала якусь шопу чи стайню, поки не спалили всього.

Питаюся якось Дениса: "Навіщо це робите? Своє ж власне палите!"

— Нам чужого не треба! — Була відповідь. — Рівняємо всіх на один рівень, на бідних!

— Чому не на багатих? — спитала я.

— Нам буржуїв і півбуржуїв не треба! — відповів.

У кінці нашого саду стояла шопа однієї сусідки. Наші індики любили пастися там поблизу, а часом, коли не доглянути, то й лишалися там на ніч. Однієї ночі підпалили шопу, а разом із нею спалили й індиків. Обурено спитала я Дениса:

— Чи не краще було зарізати бідних птахів, ніж піддавати їх таким мукам?

— Нам чужого не треба!

Після цього випадку Василь виходив уночі сторожити з револьвером. Сідав звичайно на лавці

біля хати або проходжувавсь. Одного разу застав на лавці записку:

— Спійть спокійно! Доки я в "урівнюючій партії", Вам нічого не станеться! Я той, що зрізав у Вас колись виноград!

Ми знали, хто це написав. Був у тій партії сільський парубійко, що свого часу, ще за царату, зрізав у нас увесь виноград. Я пошила була на кожну китицю капшучки, щоб оберегти його від ос, і влекшила йому роботу. Тому, що ми принципово ніколи не зголошували таких випадків поліції, переступ лишився непокараним. Тепер знайшли в цьому парубкові "оборонця". Видно були в ньому зерна доброго, от хоч би почуття вдячності. Але після одного налету з метою грабунку на жида, що мав крамницю в селі, при поділі награбованого Денис забив бідолоху. І так ми втратили свого оборонця...

Між іншим, Шурці, як земський лікарці і нездійсненній "нареченій", Денис робив усякі капості. Наприклад, ми знали звідкіля вийшла пропозиція на сільських сходиnah, щоб їй відобрати коней: "До п'ять верстов може й пішки пройти, а в дальші села будуть присилати по неї підводу". Селянам тяжко було тримати коней і вони дали намовитися. Це було явне дошкулювання лікарці, що не раз цілими днями з воза не злазила, піклуючись хворими.

Продовження буде

ХРОНІКА ОКРУГ

ВІДДІЛИ ПОЗА ОКРУГАМИ

17-ИЙ ВІДДІЛ СУА, МАЯМІ, ФЛ.

(Звіт з діяльності за 1979-80 рр.)

Загальні збори Відділу відбулися 8-го листопада 1979 р. тому, що діловий рік починається тут у грудні.

4-го грудня Відділ взяв участь в різдвяній програмі в аудиторії міста Маямі, де звичайно виступають різні національності. Хор "Веселка" під управою Ольги Павлової дав концерт колядок. Відділ прикрасив ялинку в українському стилі і вона пишалась серед ялинок інших національностей.

В січні відбулись вишивані вечерниці. Цікава програма, а особливо призначення нагород за найкращі вишивані сукні, притягає чисельну публіку і гостей-туристів. Вишивані вечерниці Відділу є atrakцією зимового сезону завдяки добре зорганізованій і вмילו аранжованій імпрезі. Буфетом зайнялась господарська референтка М. Венгльовська, допомагали М. Кіт, А. Козира, Н. Спас. Програму вела І. Ракуш.

5-го лютого влаштовано свято "Жінки Героїні", яке відбулось в Українсько-американському Клубі. Свято започатковано гімном СУА. Голова Відділу Вероніка Цегельська, яка проводила програмою свята, зазначила, що вшановуємо пам'ять не лише тих героїнь, які віддали життя за Україну, але й тих, що мучаться в тюрмах, на засланнях та в концтаборах Сибіру. Поштоvhом до влаштування свята був мистецький альбом "Незломний дух". На основі цього альбому виготовила та виголосила доповідь проф. Валентина Дзюбинська. Доповідь переплітала віршами зі згаданого альбому письменниця Емілія Кулик. Відтак хор "Веселка" проспівав кілька народніх пісень. Богдан Сперкач, піаніст-віртуоз виконав клясичний твір Модеста Мусоргського "Золоті ворота". Ірина Ракуш продеклямувала вірш Юрія Клена "Тож помолімося". На закінчення програми Соня Серна виконала на тлі тюремної решітки сценку до ілюстрації вірша Петра Карманського "Останній лист до мами", жінки-політ'язня.

В днях 4 до 9-го травня з нагоди фестивалю етнічних груп у Маямі влаштував Відділ в залі міської бібліотеки станок народнього мистецтва, за що одержав першу грошеву нагороду. Хор Відділу виступив з концертом народніх пісень. З нагоди фестивалю відбулася виставка ляльок в народній ноші, за яку Відділ одержав також грошеву нагороду. Соня Микитка дала почин до збірки ляльок зі своєї великої приватної колекції та вложила багато праці в цю ділянку. Тепер помагали їй — В. Цегельська, С. Кочкуда та М. Новак. Згадані членки мали інтерв'ю з кореспонденткою "Маямі Гералд", в якому опісля появилась обширна стаття про Союз Українок в Маямі та їх колекцію ляльок в народній ноші.

На ширших сходах відчитано доповіді: різдвяні мотиви в творах Богдана Лепкого, трагедія Шевченківського вітражу, цілі та завдання СФУЖО, зв'язки та інформації про Україну. Голова Відділу опрацювала доповідь, в якій вказала як ми повинні справляти неправдиві інформації про Україну в телебаченні, радіо і пресі, використовуючи бюро мейорів, сенаторів та конгресменів і відповідні бюро оборони прав людини у Вашингтоні тощо. Так справлено в Атланти — Джорджія неправдиві дані, показані на телебаченні про День 22-го січня. Відповідне письмо пішло аж до персонального бюро президента.

Вишивані вечерниці 17-го Відділу СУА, Маямі, Флоріда
"Embroidered dance" held by UNWLA Branch 17, Miami, Florida.

1-го січня 80 р. делегатки Відділу репрезентували українську громаду в римо-католицькій катедрі на торжественній Службі Божій за поневолені нації, яку від кількох літ архієп. Мек Артї відправляє в асисті 10 священиків. Під час Служби Божої делегати читають своєю мовою молитву за свій поневолений нарід та складають символічні дари на руки архієпископа. І. Ракуш і С. Кочкуда в народніх одягах, зложили перед престолом вишивану подушку. По виході з храму представники телевізії перевели інтерв'ю зі згаданими членками. Воно появилось того дня на телевізійній програмі про Україну та її тяжке положення під московським комунізмом.

Відділ вивопняє точно свої зобов'язання до Централі СУА. Зі збірки на дисидентів передав 750 дол.

Відділ є меценатом Українського Музею Для музейної крамнички вислав предмети до продажу.

Відділ диспонує записами бл. п. Еви Сташків і Олени Опир, які призначені на стипендії для молоді на українознавство.

Ірина Ракуш,
хронікарка

ДОПИСИ З ДІЯЛЬНОСТІ ОКРУГ

ЮВІЛЕЙ ОКРУГИ СОЮЗУ УКРАЇНОК АМЕРИКИ В ДІТРОЙТІ

Окружна Управа СУА, Дітройт, Міч. в часі ювілею. Зліва сидять: Марта Тарнавська, Вася Гординська, Ліда Колодчин, Соня Гейзен, Марта Йованович, Павлина Будзол; стоять: Миртл Слейбі, Марта Квітковська, Софія Андерсон, Олена Лісківська, Рома Дигдало, Оля Лісківська, Олена Папіж, Євдокія Климишин. Неприсутні на знімку: Олена Климишин, Надія Денисенко, Марта Васильківська, Анастасія Волкер.

Anniversary of the UNWLA Regional Council in Detroit.

Ювілей Округу СУА, Дітройт

Округа Союзу Українок в Дітройті відзначила 16-го листопада, 1980 р. 45-ліття свого існування. Союз Українок Америки засновано в 1925-му р. Коли в більших українських осередках зарганізовано по кілька відділів, заіснувала потреба координації їхньої праці. Першу таку координаційну одиницю створили Відділи СУА в Дітройті і назвали її Філією. В короткому часі показалося, що існування Філії дуже корисно впливає на розвиток і працю організації та влегшує адміністративну роботу Головної Управи. І так слідами Дітройту пішли й інші більші осередки, організуючи Філії СУА.

Конвенція СУА у 1953-му р. переіменувала існуючі Філії на Окружні Ради та надала їм ширші повновасті. Конвенція 1974-го року змінила назву на Окружні Управи, щоб визначити їх пряме відношення до Головної Управи. На терені США є дев'ять Округ СУА, а Округа Дітройт є число один.

Відзначаючи 45-ліття Окружна Управа, Дітройт і Відділи

вклали чимало праці, старанно підготувавши це свято. Численні гості та членство заповнили залю Українського Культурного Центру. Кругом залі виставлено праці окремих Відділів та Окружної Управи, включаючи: альбоми, хроніки, публікації тощо.

Програма свята, що почалася після обіду, мала дві частини: святкову і розвагову. В першій частині вшановано тих заслужених членок, що на пості голів Округу виявили чимало ініціативи, організаційного хисту та дали великий вклад праці в розвиток організації. Присутні на святі бувші голови Округу в хронологічному порядку: Анна Ганиш, Ірина Козаченко, Марія Ясінська, Павліна Будзол, Анастасія Волкер, Стефанія Дуб, Олена Лісківська, Миртл Слейбі, Рома Дигдало. Неприсутні: Ольга Шустер, Оксана Омецінська, Олена Климишин. Ті, що вже відійшли від нас Анна Стеко Марія Сена, Марія Чериба, Ярослава Сена.

Святочне слово про початки праці СУА в Дітройті виголосила відома діячка з передвоєнної еміграції Катерина

Хомяк. Прелегентка живо передала важливіші моменти з праці СУА в Дітройті, бо сама була у проводі багатьох гуманітарних та політичних акцій, зорганізованих на цьому терені. Про завдання, які стоять перед Союзом Українок, а також перед цілою українською еміграцією — доповідала Рома Дигдало, бувавши головою Округи. Вона в основному твердила, що найважливішим обов'язком СУА та інших наших організацій — це збереження української спільноти, збереження української сім'ї, потреба вдержання кожної української людини при нашій спільноті. Тому ми повинні активізувати себе, свої сім'ї, а зокрема своїх дітей у праці в громаді та церкві. Це єдиний засіб проти асиміляції.

Член Головної Управи СУА, Оріся Лончина відчитала лист і грамоту з признанням від Головної Управи за визначну працю Округи за весь час її існування та передала їх на руки голови Окружної Управи, Лідії Колодчин.

Голова Окружної Управи Л. Колодчин перевела відзначення членок, що вже 45 або більше років належать до Союзу Українок. Кожній з них вручено квітку та листа з признанням за довголітню працю. Заступниця голови О. У.

ДЕНЬ УКРАЇНСЬКОГО МУЗЕЮ В НЬЮ БРОНСВІК

65-ий Відділ СУА в Нью-Бронсвік влаштував 16-го жовтня 1980 р. День Українського Музею.

Приготована членками перекуска попередила програму, яку відкрила голова Марта Цимбаліста. Головним доповідачем був д-р Богдан Цимбалістий, голова Українського Музею. Він накреслив історію музеїв України і їх значення для держави, та згадав про початки, сьогоднішнє і майбутнє Українського Музею в Нью-Йорку.

Цей Музей не тільки зберігає пам'ятки нашої культури, але викликає подив і зацікавлення відвідувачів-чужинців із різних країн, про що свідчать чисельні листи, яких декілька доповідач зачитував.

Д-р Цимбалістий висвітлив прозорки з Музею та пояснив слухачам, як можна стати його членом. Говорив про збирання музейних експонатів і знімків з поселення українців в Америці.

Музейна референтка Відділу Франя Стек, висловила подяку д-рові Цимбалістому за його інформативну доповідь. Дякувала теж членкам, які під час літніх вакацій вишивали дрібні речі для крамнички Музею. Ці предмети були виставлені для оглядин громадян. Відтак передано їх до крамнички — разом 19 штук. Цього дня Відділ здобув Українському Музеєві в Нью Йорку 5 нових членів.

Франя Стек,
музейна референтка

ПОДЯКА:

З приводу моєї тяжкої хвороби дякую **особливо членкам 89-го Відділу СУА** в Кергонксоні Н.Й. за відвідини й сердечне піклування мною. При цій нагоді вітаю всіх моїх приятелів і знайомих зі святами Різдва Христового і Нового Року.

Через 89-ий Відділ СУА жертвую 25.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя"

Оріся Загальяк

та голова Святокового комітету Соня Гейзен привітала 23-ох нових членок, що в 1980 р. вписалися до СУА.

В мистецькій частині виступили: танцювальна група з Віндзору під керівництвом п. Романова. Артистка Катерина Б. Кривуцька рецитувала вірш "Мати" В. Пачовського та "Сніг в гаю" — Олеся. Співачка Доня Демрей відспівала в'язанку народніх пісень при акомпаньяменті Ольги Д. Соловій.

Тому, що Округа Дітройту є ініціатором побудови дому для старших "Українське Село" і потребує фондів на сплачення землі, деякі організації і громадяни з нагоди ювілею склали пожертви на фонд будови.

Програмою проводила Люба Целюх, членка 53-го Відділу, привіти відчитувала Ольга Лісківська, членка 95-го Відділу.

Організаторам свята належиться признання за добре підготовлену і справно переведену, гарну, недовгу програму.

Пресова референтка О. У.

ВИШИВАНІ ВЕЧЕРНИЦІ 63-ГО І 96-ГО ВІДДІЛІВ, ДІТРОЙТ, МІЧ.

Цьогорічні вечерниці мали ювілейний характер. Відбулися вони 8-го листопада 1980 р. в Українському Культурному Центрі у Воррен. Це вже 25-ий раз згадані Відділи СУА влаштовують спільно цю імпрезу і весь дохід з неї призначають на потреби Української Вищої Школи в Дітройті.

Жюрі в складі пань: Марія Зубаль, Галина Мордованець-Регенбоген і д-р Валентина Савчук вирішили за оригінальність, працювитість, гарне і вміле прикладення взору пань:

стилізований гуцульський одяг — цьогорічна королева українського фестивалю в "Давнтавн" — Дітройт — Рома Сенік. Довгі сукні: Марія Базюк, Галя Болонна, Катерина Іванчук, Єва Івасютяк, Світляна Петруша, Ірина Стецюк, Слава Яблонська.

За взір вишитий кораликами: Варвара Коваленко. Короткі суконки; Ірина Маречко і Наталія Харевич.

Блюзки: Віра Андрушків, Марія Волощук, Анна Воронович, Євгенія Галів, Марія Косак, Ірина Марітчак, Христя Фединська.

Рівнож відзначено панів: сорочка — Петро Івасютяк, краватка — Петро Левицький.

Аранжером забави була Марта Шаран, українська телевізійна зірка з Толідо, Огайо. До забави приграла оркестра "Ясени" з Канади.

Вечір пройшов у приємній товариській атмосфері, а веселі коломийки про 25-літню діяльність Відділу власного укладу Ярослави Казанівської внесли веселий настрій в цю культурну й корисну імпрезу. При вході на залю стояла таблиця зі знімками відзначених суконь протягом 25 літ, прикрашених вишивкою і осінніми листками.

Ольга Гриньків,
пресова референтка

Звертаємо увагу, що від 1-го січня 1981 р. передплата "Нашого Життя" вносить 13.00 дол.

ЛІТЕРАТУРНИЙ ВЕЧІР УЛАСА САМЧУКА

Чакагська громада мала шану зустріти найвидатнішого письменника-еліка сучасної української літератури — Уласа Самчука.

Ініціаторами цієї небуденної імпрези були — Український Інститут Модерного Мистецтва та 84-ий Відділ СУА. Зустріч відбулася в залі УИММ 28-го листопада 1980 р.

Залю, прибрану картинами сучасних мистців, заповнили вщерть любителі мистецького писаного слова. Численно прибули старші і молодші, читачі його літературних надбань. Серед присутніх були давні друзі та земляки письменника. Така різноманітна громада слухачів дала доказ пошани та признання Уласові Самчукові за його довголітню, високовартісну літературну творчість.

Вечір відкрила голова 84-го Відділу СУА проф. Віра Боднарук, вітаючи письменника та присутніх.

Проф. Богдан Рубчак в оригінально побудованій доповіді дав всебічну характеристику літературної творчості письменника. Доповідач перевів аналізу його творів, часто цитуючи автора та переплітаючи її біографічними даними.

Аналізуючи твори Уласа Самчука, доповідач зосередився передовсім над його монументальним твором "Волинь", трагічним романом "Марія", та призабутим романом "Кулак".

Доповідач підкреслював, що творчість Уласа Самчука характеризує незвичайна акуратність часу і місця. В своїх творах він придержується принципу циклічного та історичного часу.

Улас Самчук, уродженець Волині, селянського походження і це він постійно з гордістю підкреслює. Тож не дивно, що у творах письменника віддзеркалюється любов і прив'язання до землі.

Улас Самчук проявив себе не тільки великим письменником, але й визначним журналістом та публіцистом. За громадську і журналістичну діяльність письменникові прийшлося сидіти в польській і німецькій тюрмах. За участь у самостійницьких змаганнях Карпатської України попав також і в мадярську тюрму.

В творчості Уласа Самчука віддзеркалений рівнож історичний час, в якому приходилося жити письменникові.

Це доба Романових, час УНР, панування Польщі, перше перебування в Німеччині, Чехословаччині, німецька окупація України, еміграція до Німеччини після Другої світової війни й остаточно поселення в Канаді. Автобіографічний характер мають його твори: "На білому коні", "На коні — вороному", "П'ять по дванадцятій" та "Планета ДП".

Найбільш характерною рисою в Самчуковій творчості є творення епосу і монументалізму. Письменник проголосив гасло великої літератури, не зважаючи на те, що критики часто його не розуміли.

На закінчення свого слова проф. Богдан Рубчак побажав письменникові з надходячими сімдесятістю-літніми уродинами, щоб його писальна машинка ще довго цокотіла.

Після аналізу творчості автора зачитано уривки його творів. Віра Боднарук зачитала уривки з трилогії "Волинь", в якій автор з ліричною теплотою змальовує образ волинської землі. Уривки з роману "Кулак", де реалістично представлена поразка Українських Визвольних змагань у Першій світовій війні, прочитав Ярослав Василів. Марія Дорожинська зачитала уривки з роману "Марія". Немов на полотні з'являлися хвилюючі картини, пошукування матері за ув'язненим сином. Другий уривок, це з мистецькою досконалістю описана смерть Марії.

Наприкінці Улас Самчук подав декілька думок про ідейні мотиви своєї творчості. Французький новеліст Г. Бальзак, норвезький автор К. Гамсун та Л. Толстой мали значний вплив на його формування. Письменник вказував, що в українській літературі є багато геніальних творів, але вони фрагментарного характеру, немає сюжетів. У нас бракує великих форм літератури, в яких було б зображене відродження-ренесанс. У своїй творчості він звертав увагу не так на естетику, як на соціальні та національні проблеми.

Перед ним завжди виринали питання — чому? Чому в українській історії стільки трагічних подій, чому стільки невдач, чому стільки розбратів?..

Закінчуючи своє слово, Улас Самчук, зі зворушенням подякував організаторам та виконавцям вечора.

Після авторського вечора відбулася товариська зустріч з письменником.

Марія Ріпецька

ЗАМІСТЬ КВІТІВ

Замість квітів у пам'ять **бл. п. Василя Франка** з Ньюарку, батька нашої членки Неонілі Когут, складаємо 20.00 дол. на Український Музей в Нью-Йорку. В пам'ять **бл. п. Василя Федорева** з Торонто, тестя нашої членки Дарії Федорів, складаємо 20.00 дол. на Пресовий Фонд журналу "Наше Життя", а обом членкам і їх родинам складаємо наші глибокі співчуття.

Членки 12-го Відділу СУА, Клівленд, Огайо

Вшановуючи пам'ять нашої незабутньої **бл. п. Володимири Ценко**, довголітньої членки і членки управи 20-го Відділу СУА, замість квітів на її могилу складаємо від Відділу і членок 65.00 дол. на Запасний Фонд "Нашого Життя"

Управа і членки 20-го Відділу СУА, Філадельфія

В пам'ять **бл. п. Романа Придаткевича** на сироти в Бразилії складає 10.00 дол. **Меланія Воробець-Гох** і 10.00 дол. **дружина Лідія Придаткевич**

Замість квітів на свіжу могилу **сл. п. Мар'яни Янати**, дочки нашої членки проф. Наталії О. Янати, складаємо 15.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя" а родині Покійної висловлюємо щирі співчуття

21-ий Відділ СУА, Бруклін Н.Й.

Замість квітів на могилу **бл. п. Юлія Букса** складає 10.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя"

56-ий Відділ СУА, Дітройт

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Стефанії Яворської**, сестри нашої членки Володимири Падох, складаємо 10.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя"

Управа і членки 82-го Відділу СУА, Нью-Йорк

В пам'ять Дорогої **бл. п. Мотрі Грушкевич-Бігун** складає 10.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя"

Марія Нич

М. ГОРБАЛЬ
(Із збірки "Дні і ночі")

КОЛЯДА "ВГОВориЛА МЕНЕ КАЗКА"

Вговорила мене казка вести коляду,
Бо в святковий іній вбрались дерева в саду.
Розстелили в хаті сіно — що за благодать!..
Он овечки в сині, тітко, хмарками біжать.

Дзвонять срібними дзвінками в небі зірочки,
На ялинках кольорові світяться свічки.
Не впізнав ялинки заєць, став — "У чому річ?"
З колядою роз'яснили, що різдвяна ніч.

Бровко ходить в капелюсі, а кіт в чобітках.
Лиш Івась в старім кожусі, що весь у латках.
Може, щось заколядує на новий кожух —
В святий вечір, щедрий вечір кожен тобі — друг.

Білка винесла горіхів повне решето,
Дав морозива нам олень пачок, мабуть, сто.
А в ведмедя мед, цукерки і різна їда.
Дивний вечір — святий вечір, ходить коляда.

Цілий вечір біг за мною місяць-колядник.
В нього торба з колядою... Ой, куди ж він зник?
Вже з-за хмари виглядає — от тобі і на! —
Колядуєш, колядуєш — коляди нема.

1976 рік, Томська обл., заслання

МАРТУСЯ ЛЕШЕТАРКА.

Мартуся почала оце недавно восьмий рік життя. Дядько Степан, славний на всю околицю столяр, зробив і приніс Мартусі в день народження малі лещата.

Другого дня була саме неділя. Мартуся взувалася в чобітки, одягнула на себе теплий кабатик, на плече взяла лещата і пішла з дядьком за село на горбок. Дуже була горда й урадувана, що їздитиме.

Коли ж дядько прив'язав міцно лещата до її чобіток, Мартуся підперлася паличками і думала, що вже ось-ось мов метелик злине наділ по снігу. А тут лещата якось сплуталися і Мартуся раптом бабавх... та й упала просто в сніг. Підвелася одначе бадьоро й каже:

— Зле ступила я, дядечку!

Пробує вдруге і знову бавх...

Дядько радить Мартусі, щоб наперед вчилася ходити лещатами по рівному снігу.

Зробила Мартуся один крок, другий, натоптала правую дошкую ліву і бавх... знову лежить.

Цього було їй забагато.

— Не хочу більше й вже. Це нездалі лещата, — сіпа на снігу й плаче.

Даремно толкує їй дядько, що кожний початок важкий й треба терпеливою бути.

Та над'їхали оце два завзяті малі лещатарі: сусідів Грицько і вдовин Петрик. — Ха, ха, ха! От плаксійка! Та де їй на лещатах їздити, — стали сміятися.

Соромно зробилося Мартусі. Відразу зникли їй слізки з очей.

— Я плаксійка! — подумала. — Неправда, я козацька дитина. І теж на лещатах їздитиму.

Завзялася Мартуся. Не минуло від того часу й три тижні, як навчилася не тільки ходити лещатами чалап-чалап... по снігу, але й їздити зовсім добре з горбочка. Майже так само добре, як Грицько і Петрусь та всі інші діти в селі. А яка була вдоволенена та владувана. І не сміялися вже з неї Грицько та Петрусь, а приучували ще краще їздити. І разом вже летіли мов на крилах з горбочка вітрові навздогін. Це ж бо так приємно, розкішно їздити на лещатах...

*Зі збірки "Розвага дітям"
Вид. ОУЖ 1953 — Мюнхен*

ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ

Несподівано відійшла від нас у вічність дорога мамця, бабуня та сестра Катерина Кізімишин Дрозд. Народилася 22-го жовтня 1904 р. в Україні, село Подорожна, пов. Ляховичі. Померла 23-го вересня 1980 р. у Філадельфії.

Горем прибиті Марія Лупань, дочка з чоловіком Йосифом і сином Йосифом-Теодором.

Дня 23-го вересня 1980 р. 20-ий Відділ США ім. **Олени Теліги** попрощав у вічну дорогу свою членку бл. п. Катерину Кізімишин Дрозд.

Народжена в Україні, в молодому віці залишила рідний край, виїхала до свого чоловіка до Аргентини.

З рідних земель привезла зі собою неоцінений скарб — працьовитість, побожність та патріотизм щирої українки, що його зберігала ціле життя.

В Аргентині, попри щоденну працю, включилася в ряди зорганізованого жіноцтва та активно уділялася в громадському житті зі своїм чоловіком. По переїзді до Америки разом із донькою вписалась в члени 20-го Відділу США, де виявила себе скромною та здисциплінованою членкою.

Лягідною вдачею приєднала собі багато приятелів, чого доказом була численна участь у похоронних відправах.

Ділимося з членками США сумною вісткою, що 1-го грудня 1980 р. відійшла у вічність на 93-му році життя членка 35-го Відділу в Озон Парку, Н.Й. **бл. п. Єва Малко.**

Єва Білецька-Малко родилася 20-го березня 1888 року в Дворцях, (Галичина). Батьки її, Анна з Кметів і Семен Білецькі, прибули до Америки 22-го березня 1907-го року. Єва одружилася з Іваном Малком 12-го травня 1912-го р. Залишила в смутку дочку Ольгу, сина Івана з родиною, три внуки і три правнуки.

Спи, Дорога Союзянка, нехай американська земля буде Тобі легкою! В пам'ять Покійної Єви Малко 35-ий Відділ США зложив 20.00 дол. на Пресовий Фонд журналу "Наше Життя".

Анна Опарик,
пресова референтка

Замість квітів

В пам'ять **бл. п. Катерини Дрозд** родина і приятелі зложили 110.00 дол. на Запасний Фонд "Нашого Життя", журналу, що його Покійна дуже любила читати.

Пожертви зложили: донька Марія Лупань з родиною **25.00 дол.**

по 10.00 дол. — 20-ий Відділ США, Юлія Петришин, Микола і Віра Когути, Михайло і Анна Насевичі,
по 5.00 дол.: Катруся Альфавицька, Анна Борис, Лідія Бульба, Теодозія Гаврилів, Марія Галій, Анна Соснова, Стефанія Дубас, Анастасія Квочка, Чарлі і Мері Генік.

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Софії Козак** складаємо 30.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя", з висловом щирого співчуття дочці покійної — пані Дарії Стахів з родиною.

Ольга і Маріян Курочка
Лідія і Іван Стасюки

Замість квітів на свіжу могилу Дорогої Незабутньої Теті **бл. п. Марії Джумиґи** складає 20.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя".

Люба Михалевич з Родиною

Замість квітів на могилу дорогої нам **бл. п. Катерини Дрозд** складаємо 20.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя"

Петро і Іванка Сторошакі
(Mc Kees Rocks)

В пам'ять Дорогого брата **бл. п. Стефана Козінчука** складаю 15.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя"

Ольга Гаврилук

В пам'ять **бл. п. д-р Ореста Леськова**, сина наших приятелів, складаємо 15.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя"

Лідія Мурашук
і родина Онишкевичів

Замість квітів на могилу **бл. п. Богдана Чужака** складаю 10.00 дол. на Український Музей, а дружині і родині висловлюю щире співчуття

Ольга Трачук

Замість квітів на могилу **бл. п. Марії Лашенко-Кабачків** складаємо 10 дол. на Український Музей, а родині висловлюємо наше щире співчуття

Ольга і Аркадій Трачуки

Замість квітів на могилу **бл. п. Александра Томоруґа** на Пресовий Фонд "Нашого Життя" складаємо 10.00 дол. Родині висловлюємо наше щире співчуття.

Люба і Павло Михалевичі

В першу річницю смерті **бл. п. Анни Дозорської** складаю 10.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя"

Анна Любинська

Замість квітів на могилу **бл. п. інж. Бориса Северина Криницького** складаємо 10.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя"

Петро і Лідія Яцеві,
Кергонксон

Від Редакції

Редакція не приймає матеріалів не підписаних авторами та застерігає за собою право скорочувати статті та правити мову.

Статті, підписані авторами, висловлюють їх власні погляди, а не погляди редакції. Редакція не буде містити неувічливих і образливих для когонебудь висловів. Рукописів не звертаємо. Анонімів не читаємо.

Редакція приймає у вівторок, середу, четвер і п'ятницю від 10 — 1 і по полудні від 3 — 6. В інших годинах за домовленням: тел: (212) 674-5508. Адміністрація (212) 533-4646. Адреса: 108 Second Ave., New York, N. Y. 10003

Замість квітів

Замість квітів на могилу бл. п. мгр. Олександра М. Нагорняка, батька Миросі Граб складаємо 10.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя", Родині висловлюємо глибоке співчуття

Зірка і Ігор Боднарі

Замість квітів на свіжу могилу бл. п. Тараса Логуша складаю 5.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя", а дружині Зені, її дітям і Родині складаю щире співчуття

Фалина Войтович

Замість квітів на свіжу могилу бл. п. Марії Джумиґи складаю 5.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя"

Надія Данилюк

В пам'ять бл. п. Галини Ситник, сестри нашої дорогої приятельки Дарії Яременко, складаємо 15.00 дол. на Український Музей

Наталія і Роман Миколаєвичі, Бостон, Масс.

64-ий ВІДДІЛ СУА, НЬЮ-ЙОРК, Н.Й.

Річні загальні збори Відділу відбулися 21-го грудня 1980 року. Окружну Управу репрезентувала Оксана Щурова, голова Округу.

До управи на 1981 рік ввійшли: Христина Навроцька — голова, Марія Савицька — заступниця голови, Марія Ржепецька — протоколярна і кореспонденційна секретарка, Марія Даниш — фінансова секретарка, Поля Книш — касирка.

Референтками стали: Володимира Івануса й Любов Раковська — організаційні, Оксана Щурова — культурно-освітня, Дарія Костів — виховна, Любомира Артимішин — мистецтва, Марія Карпевич і Ярослава Салик — імпрезові, Марія Барагура — пресова, Наталія Білоус і Олена Качала — суспільної опіки, Марія Береза й Ірена Комар — господарські.

Ірена Падох — делегатка до Об'єднаного Комітету.

Контрольна Комісія: Евстахія Гойдиш — голова, Ірена Пясецька і Віра Сушків — члени, Осипа Лень і К. Скоробогата — заступниці.

Марія Барагура,
пресова референтка

Замість квітів на могилу дорогої бл. п. Зеновії Венгринович складаємо 20.00 дол. на Український Музей

Наталія і д-р Іван Крупські, Нью-Йорк.

У вічну пам'ять моєї найдорожчої та незабутньої сестри бл. п. Федасюк-Нирі складаємо 50.00 дол. на Український Музей

Люба і Володимир Клочки з донями,
Муррай Гілс, Н. Дж.

Замість квітів на могилу дорогої бл. п. Олі Федасюк-Нирі складає 20.00 дол. на Український Музей

Марія Павловська, Муррай Гілс, Н. Дж.

Замість квітів на могилу недавно померлої Мами нашої членки Галі Бадуляк складаємо 10.00 дол. на Український Музей

91-ий Відділ СУА, Бетлегем, Пенн.

В пам'ять бл. п. Василя Воробця складаю 10.00 дол. на Український Музей

Ірина Небелюк, Ньюарк, Н. Дж.

В пам'ять бл. п. Романа В. Придаткевича складають 25.00 дол. на Український Музей

Д. А. Джонсон, Р. Е. Льюнг,
Р. Д. Монтгомері — Кентакі.

ATTENTION: As of Jan. 1, 1981, the subscription rate of "Our Life" is \$13.00.

Звертаємо увагу, що від 1-го січня 1981 р. передплата "Нашого Життя" вносить 13.00 дол.

"OUR LIFE" Magazine (USPS 414-660) is published monthly — except July & August combined — by Ukrainian Women's League of America, Inc. at 108 Second Ave., N. Y., N. Y. 10003

Subscription in the United States of America \$13.00, half year \$7.00, single copy \$1.30.

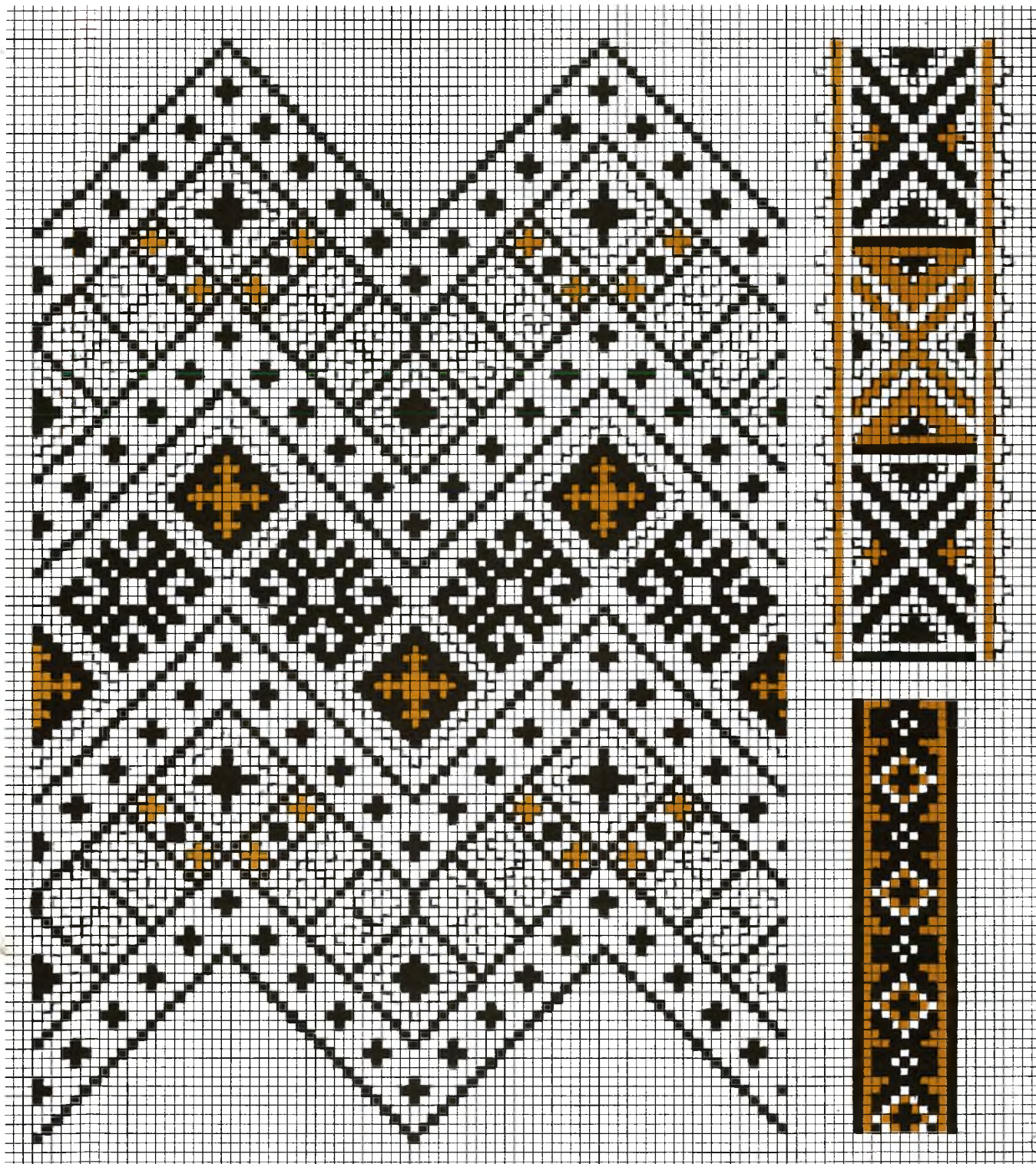
COUNTRIES OTHER THAN U. S. (with the exception of South America) may send the subscription in their currency, which will equal the amount of 13.00 American dollars.

ПЕРЕДПЛАТА В США: річна ... 13.00 дол. піврічна 7.00 дол. Поодинокі число 1.30 дол.

КРАЇНИ ПОЗА МЕЖАМИ США (за винятком Південної Америки) можуть вплачувати у своїй валюті, в сумі яка дорівнює вартості 13.00 американських доларів.

Printed in U. S. A. by Computoprint Corporation, 335 Clifton Ave., Clifton, N. J., 07011
©Copyright 1981 Ukrainian Women's League of America, Inc.

"Second-Class Postage Paid at New York, N.Y. and at additional
mailing offices" Return to "Our Life" Magazine, (USPS 414-660)
108 Second Ave. New York, N. Y. 10003
RETURN POSTAGE GUARANTEED

*Взір до вишивання проекту Ірини (Ориси) Сенюк, виконаний під час перебування в Мордовських таборах
Embroidery design by Iryna (Orysia) Senyk, designed during her stay in the camps of Mordovia. Drawn by Olha Trachuk.*